

HAYDİ YARIŞMAYA KATIL!

MAKALE YARIŞMASI

1. 2500 TL
2. 2000 TL
3. 1500 TL

FOTOĞRAF YARIŞMASI

1. 2000 TL
2. 1250 TL
3. 750 TL

DETAYLAR SAYFA 4 VE 5'TE...

Yasir ÖZER

Gazze

7 Ekim’de başlayan ve dünya kamuoyunu ayağa kaldıran İsrail barbarlığı sürüyor. Nerede duracağı da belli değil. Daha önce çaba gösterilen ateşkes girişimleri uzun bire süre sonuçsuz kalmıştı şimdi ise dört saatle sınırlı.

İsrail devlet tarihinin en sağcı hükûmeti olarak nitelenen mevcut yönetim, takip ettiği Gazze siyasetinden taviz vermiyor. Ancak bir koalisyon hükûmeti olan mevcut yönetim içinde bazı fikir ayrılıkları da yok değil.

Yanlış anlaşılmasın bu ayrılıklar, hali hazırda Ortadoğu’da sürdürdükleri politikanın doğruluğu-yanlışlığı üzerine değil, vicdanları kanatan uygulamalarda daha da ileri gidilip gidilmemesi üzerine...

Haberî, Ulusal Güvenlik Bakanı Itamar Ben-Gvir’den öğreniyoruz. Kendisi kabinede bir bakan ve şu sıralara hükûmet lideri Netanyahu’ya yükleniyor. Açıklamaya beraber bakalım: Netanyahu, (Hamas’a) suikastlar talep ettiğimde beni dışladı, gerçekler söylenmeli. Netanyahu’nun çevresindekiler beni ortalığı yangın yerine çevirmeyi istemekle suçladı. Netanyahu ve çevresinin anlayışında hata vardı. Umarım şimdi herkes daha iyi anlıyordur”

Gördünüz... Cenevre Sözleşmesinin “savaş suçu” kapsamına aldığı hangi madde varsa hepsini büyük bir rahatlıkla işlemiş olan İsrail’de gündem “Suikastler yapılmalı mı yapılmamalı mı?” Daha yakın zamana kadar fosfor bombalarını reddeden devlet, Anadolu Ajansı’nın bombalama anını fotoğraflaması sonrasında kısmen de olsa suskunluğa bürünmüş ancak takip eden günlerde yaptığı açıklamalarla hiçbir suçun yüzünde bir mahcubiyet oluşturmadığını göstermişti.

İsrail devletini bu kadar acımasız yapan bazı faktörler var, bunun en önemlisi din. Netanyahu’nun savaş boyunca sık sık Tevrat’tan alıntılar yapması da bunu gösteriyor. Filistinlilere “Amelika” benzetmesi, Savunma Bakanı’nın “İnsansı hayvanlar” değerlendirmesi hepsi Tevrat ve Talmud kaynaklı ifadeler.

Bu sebeple bir din devleti olan İsrail değerlendirilirken dayandığı dini ölçüler özellikle dikkate alınmalı. Biraz daha yakından bakalım.

Yahudiler içerisinde önemli bir kesim Sina’da Hz. Musa’ya ayetler yazılı olarak vahyedilirken şifahi olarak da Tevrat’ın bir nevi tefsiri olan Mişnaların indirildiğini kabul ediyorlar. Bu sebeple, Hz. Musa’dan, sonraki peygamberlere, oradan alimlere sözlü olarak ulaşan ve en sonunda 5.-6. yy.da yazıya geçirilen Mişnalara ve Mişnaların şerhi olan Gemaralara kutsiyet atfediyorlar. (Mişnalar+Gemaraların toplandığı kitabın ismi Talmut. Yahudilikte iki temel kaynaktan diğeri.)

Bakınız, Talmut’tan bazı parçalar şöyle:

“Bir Yahudi, Yahudi olmayan birini öldürürse muaftır (Sanhedein 57a)”, “Bir Yahudi’ye vuran başka birisi ise ölüm cezasına çarptırılabilir (Sanhedein 57b)”; “Hem Yahudilerin hem de Yahudi olmayanların bulunduğu bir şehirde kayıp bir eşya bulunursa; eğer şehirde yaşayanların çoğunluğu Yahudi ise bulduğu eşyayı ilan etmekle sorumludur eğer Yahudiler çoğunlukta değil ise ilan etmekle yükümlü değildir (Bava Metzia 24a)

“Kiralanan işçinin ücretini alıkoymak; Yahudi olmayanlar arasında yasak olduğu gibi Yahudi olmayan birinin Yahudi’nin ücretini alıkoyması da yasaktır, Yahudi için ise buna izin verilir. (Sanhedrin 57a)”

Gazze ve Batı Şeria’da askerlerin girip Filistinlileri evden çıkarmaları, araziye ve mallara el koymaları mukaddes saydıkları ve yer itibariyle buraya alamadığımız birçok örneği içeren bu kitabın gereği. Onlara göre, zaten kendilerine ait olan! şeyleri geri alıyorlar.

İşte vakıayı birçoğunun hayatını şekillendiren bu batıl ölçüler üzerinden değerlendirdiğimizde iflah olmaz bir grup ile karşı karşıya kaldığımız görülüyor.

Bu sebeple dinî bir motivasyonla, beşeriyeti -gizli-açık- felaketten felakete sürükleyen bu topluluğa karşı insanlık daha fazla gecikmeden önlemini almalı ve bu kanayan yarayı acilen durdurmalı.

Dünyadan yükselen çağrı:

Stop Gaza Genocide

7 Ekim’den bu yana İsrail’in gerçekleştirdiği saldırılar sonrası Filistin’de yaşanan can kaybı hızla artarken dünyanın birçok yerinde de İsrail terörüne karşı tepki yürüyüşleri düzenleniyor

Tepkiler sürüyor

Bütün dünya ayakta

İsrail’in terör saldırılarına tepkiler gelmeye devam ediyor. Konuyla ilgili BM Acil Durum Koordinatörü Martin Griffiths, “Batı Şeria’da da durum giderek vahimleşiyor. 7 Ekim’den bu yana; 45’i çocuk 158 Filistinli öldürüldü. 250’si çocuk 2.400’den fazla kişi yaralandı. Ve yine 424’ü çocuk olmak üzere 1.000’den fazla kişi yerinden edildi. Tekrar ediyorum, artık yeter!” diye konuşurken BM Genel Sekreteri Guterres ise “Antisemitizmin ve Müslüman karşıtı bağnazlığın yükselişinden derin rahatsızlık duyuyorum. Ortadoğu’daki acıların görüntüleri yürek parçalayıcı. Ancak nefret dolu söylemlere ve provokatif eylemlere son verilmesi gerekiyor. Ortak insanlığımıza tutunmanın bir yolunu bulmalıyız” dedi.

İrlanda Sinn Fein Partisi’nin düzenlediği toplantıda ise Filistin’in İrlanda Büyükelçisi Dr. Jilan Wahba Abdalmajid kürsiye davet edilip ayakta alkışlanırken, salonda “Binlerce, milyonlarca insanımızla hepimiz Filistinliyiz!” sloganları atıldı.

İsrail’in zulmü dünyayı da ayağı kaldırdı. İsrail’in savaş suçukapsamında değerlendirilen sivil ve çocukları, hastaneleri, uluslararası yardım kuruluşlarını hedef gözetmeksizin ateş altına alması büyük bir tepkiyle karşılandı.

Her on dakikada bir çocuğu öldüren İsrail’in katliamını protesto etmek için Endonezya’da 2 milyon kişi bir araya gelirken İngiltere’de ise Irak Savaşı’ndan bu yana en kalabalık protesto yürüyüşü gerçekleştirildi.

Bağdat, İstanbul, Amman, Toronto, Berlin, Karacı, Amsterdam, Sidney, Barselona, Kopenhag, Tokyo, Seul, Sana ve daha birçok şehirde de insanlar sokaklara yığıldı.

Filistin’deki insanlık dramını protesto eden birçok Yahudi de İsrail’in sert tepkisi ile karşılaştı.

İsrail ve Filistin’de yaşanan hadiseler bütün dünyanın gündemi durumundayken Fidanlık, meselenin gözden kaçan detaylarını ve tarihini, alanında uzman bir isimle değerlendiriyor.

Sayfa 12’de

Dördüncü Gençlik Şurası’ndan...

FİDANLIK

A. R. Kılınç

Kasım-2023

“Allah’ın nimetlerini hatırlayın ki kurtuluşa eresiniz.”

A’raf Suresi 69

Yeryüzündekilere merhamet et ki göktekiler de sana merhamet etsinler.

Câmiü’s-Sağır No: 537

Bediüzzaman Said Nursi

Para için dininizi rüşvet vermeyin!

Evet, ehl-i dünya, hususan ehl-i dalâlet, parasını ucuz vermez, pek pahalı satar. Bir senelik hayat-ı dünyeviyeye bir derece yardım edecek bir mala mukâbil, hadsiz bir hayat-ı ebediyeyi tahrip etmeye bazan vesile olur.

Üçüncü desise-i şeytaniye

Tamah yüzünden çoklarını avlıyorlar.

Kur’ân-ı Hakîmin âyât ve beyyînâtından istifaza ettiğimiz kat’î burhanlarla çok risalelerde ispat etmişiz ki, meşru rızık, iktidar ve ihtiyarın derecesine göre değil, belki acz ve iftkarın nisbetinde geliyor. Bu hakikati gösteren hadsiz işaretler, emâreler, deliller vardır. Ezcümle:

Bir nevî zihayat ve rızka muhtaç olan eşcar yerinde durup, onların rızıkları onlara koşup geliyor. Hayvânat, hırsla rızıklarının peşinde koştuklarından, ağaçlar gibi mükemmel beslenmiyorlar.

Hem hayvânat nev’inden balıkların en aptal, iktidarsız ve kum içinde bulunduğu halde mükemmel beslenmesi ve umumiyetle semiz olarak görünmesi, maymun ve tilki gibi zekî ve muktedir hayvânat sû-i maişetinden alîz ve zayıf olması gösteriyor ki, vasıta-ı rızık iktidar değil, iftikardır.

Hem, insanî olsun, hayvanî olsun, bütün yavruların hüsn-ü maişeti ve süt gibi hazine-i rahmetin en lâtif bir hediyesi, umulmadık bir tarzda onlara zaaf ve aczlerine şefkaten ihsan edilmesi; ve vahşî canavarların diyk-ı maişetleri dahi gösteriyor ki, vesile-i rızk-ı helâl acz ve iftikardır, zekâ ve iktidar değildir.

Hem dünyada, milletler içinde şiddet-i hırsla meşhur olan Yahudi milletinden daha ziyade rızık peşinde koşan olmuyor. Halbuki zillet ve sefalet içinde en ziyade sû-i maişete onlar maruz oluyorlar. Onların zenginleri dahi süflî yaşıyorlar. Zaten ribâ gibi gayr-ı meşru yollarla kazandıkları mal, rızk-ı helâl değil ki meselemizi cerh etsin.

Hem çok ediplerin ve çok ulemanın fakr-ı hali ve çok aptalların servet ve gınâsı dahi gösteriyor ki, celb-i rızkın medarı zekâ ve iktidar değildir, belki acz ve iftikardır, tevekkülvarî bir teslimdir ve lisan-ı kal ve lisan-ı hal ve lisan-ı fiil ile bir duadır.

İşte bu hakikati ilân eden “Şüphesiz ki rızık veren, mutlak kudret ve kuvvet sahibi olan ancak Allah’tır.” Zâriyat Sûresi, 51:58. dâvâmıza o kadar kavî ve metin bir burhandır ki, bütün nebâtat ve hayvânat ve etfal lisaniyla okunuyor. Ve rızık isteyen her taife, şu âyeti lisan-ı hal ile okuyor.

Madem rızık mukadderdir ve ihsan ediliyor ve veren de Cenâb-ı Haktır. O hem Rahîm, hem Kerîmdir. Onun rahmetini ittiham etmek derecesinde ve keremini istihfaf eder bir surette, gayr-ı meşru bir tarzda yüz suyu dökmekle, vicdanını, belki bazı mukaddesâtını rüşvet verip, menhus, bereketsiz bir mal-ı haramı kabul eden düşünsün ki, ne kadar muzaaf bir divaneliktir!

Evet, ehl-i dünya, hususan ehl-i dalâlet, parasını ucuz vermez, pek pahalı satar. Bir senelik hayat-ı dünyeviyeye bir derece yardım edecek bir mala mukâbil, hadsiz bir hayat-ı ebediyeyi tahrip etmeye bazan vesile olur. O pis hırsla, gazab-ı İlâhîyi kendine celb eder ve ehl-i dalâletin rızasını celbe çalışır.

Ey kardeşlerim! Eğer ehl-i dünyanın dalkavukları ve ehl-i dalâletin münafıkları, sizi, insaniyetin şu zayıf damarı olan tamah yüzünden yakalasalar, geçen hakikati düşünüp, bu fakir kardeşinizi nümune-i imtisal ediniz. Sizi bütün kuvvetimle temin ederim ki, kanaat ve iktisat, maaştan ziyade sizin hayatınızı idame ve rızkınızı temin eder. Bahusus size verilen o gayr-ı meşru para, sizden, ona mukâbil bin kat fazla fiyat isteyecek. Hem her saati size ebedî bir hazineyi açabilir olan hizmet-i Kur’âniyeye sed çekebilir veya fütur verir. Bu öyle bir zarar ve boşluktur ki, her ay binler maaş verilse, yerini dolduramaz.

Mektubat, 493

Abdurrahman DÜZGÜNOĞLU

Beyin terbiyesi

İnsanın sadece kandan cesetten, hasılı atomdan ibaret olmadığı malumunuz. İçerisinde çok karmaşık sistem ve unsurları barındıran bir donanımına sahip. Hal böyle olunca sadece cesedine çalışan bir insanın göz ardı ettiği geri kalan unsurlar, tatmin olamamanın getirdiği baskı ile beyni bir cendere altına alıyor.

Klasik psikolojinin anı yaşı mottosuyla bol bol empoze ettiği ve düşünce bu yüzyıl itibari ile çoktan çökmüş durumda. Ekonomik kaygı taşımayan milletlerin bambaşka psikoloji buhranlarla boğuşuyor olması her halde bunun bir delilidir.

Amerika halkının hafta içi çalışıp hafta sonu gezmek üzerine kurulu olan yaşantıları, daha doğrusu hafta sonu gezmek için hafta içi çalışmak üzere inşa edilen hayat tarzlarının insanları götüreceği hiçbir yer yok.

Bediüzzaman Hazretleri, ahiret âlemi dikkate alınmadan bu dünyada yaşanan bir hayatın haz vermeyeceğini söylüyor. İnsan donanımının buna uygun yaratılmadığını her an biz de hissediyoruz aslında.

Kazanılan lezzetlerle gelen anlık haz kaybedilen lezzetlerle yerini hüzne bırakıyor. Lezzet ve hüznün arası gidiş-geliş ruhta bir denge kaybı meydana getiriyor. Çünkü kazanılan ve kaybedilen, var ve yok, olan ve

olmayan gibi birbirine zıt kelimelerden çıkan gerilim ruhu etkisi altına alıyor.

Bu durumdan kurtulmak iki şekilde mümkün: Ya eşyayı ebedi kılmak ya da eşya uğruna feda edilebilecek bir Ebedi’yi bulmak.

Bu noktada Risale-i Nurlar imanının bu dünyada dahi hakiki bir saadeti sağlayabileceğine dair bir teklif sunuyor ve insanda meydana getirdiği düşünce değişimi, bakış açısı ile yeni bir bilinç inşa ediyor. Çünkü her şeyin üzerindeki “gelip geçeceği”ne dair fena yazısı okunarak madde aleminin üzerinde bir şuur düzeyine ulaşırsa bunun beden ve ruh sağlığına katacağı çok şey var.

Hakiki imanlı bir adamın gözünden kainatı hiç seyrettiniz mi? Onlar, bu kâinata bir yolculuk olarak bakıyorlar. Denk geldikleri imtihan, şer ve kötülükleri mevzi-sınırlı olarak gördüklerinden asıl olanın geri kalan ve muhteşem manzara olduğunu bildiklerinden kötüyü nazara almadan, kötü zihninde taşıyarak güzel manzaralardan da mahrum olmadan yolculuklarını tamamlama gayretindeler. O yüzden onlarla konuşmak güzel, o yüzden onlarla sohbet tatlı ve o yüzden onlarla muhabbetin insanı kuş tüyü gibi hafifleten bir etkisi var.

Dr. Keith L. MOORE

Kur’an ve embriyoloji-1

Dr. Keith L. Moore, 20 yıl boyunca Kanada’da bulunan Manitoba Üniversitesinde Embriyoloji profesörü olarak, 11 yılda bölüm başkanı olarak çalıştı. Birçok tıp fakültesinde okutulan eserler kaleme aldı. Uluslararası Psikoloji Akademisi üyeliği de yapan Moore, Amerikan Klinik Anatomist Derneği’nin başkanlığında da bulundu. Kur’an ve embriyoloji ilişkisini anlattığı ve halen etkisi süren konferansı sizlerle paylaşıyoruz.

Moore:

“Kur’an’dan ilk olarak yaklaşık 10 yıl önce, Kral Abdülaziz Üniversitesi’ne embriyoloji dersi vermek üzere Suudi Arabistan’ı ziyaret ettiğimde haberdar oldum. O zaman bana Kur’an’daki bazı ayetlerin anlamı hakkında sorular soruldu ben de onları olabildiğince yorumlamaya çalıştım ve bu, yarı zamanlı bir şekilde yaklaşık on yıl süren bir çalışma başlattı. Ve insanlara bunları anlatmaktan mutlu oldum. Çünkü çok ilham vericiydi.

Biraz tarihsel geçmişle başlamak istiyorum. Bildiğimiz kadarıyla embriyolojideki ilk bilimsel çalışmalar, MÖ 5. yüzyılda Yunan bilim adamları tarafından yapılmıştır. Tıbbın babası olarak tanıdığımız ve Hipokrat yeminine ismini veren Hipokrat, embriyoloji üzerine ilk kitap yazanlardan biriydi. Ve daha sonra bir başka ünlü Yunan filozofu ve bilim adamı olan Aristoteles civeiv embriyoları üzerinde çalıştı. Aslında yumurtaların kabuğunu kırdı ve gelişimini inceleyebildi.

O zamanlar -ki bu MÖ 4.-5. yüzyıl oluyor takriben- insan gelişiminin tavuk gelişimine benzediği sonucu çıktı.

Aristoteles ve Galen tarihsel kayıtlarımızın ilk kısmını domine etmektedir. Galen’den, yani yaklaşık MS 200 yılından 16. yüzyıla kadar Batı bilim

literatüründe embriyoloji alanında önemli bir ilerleme kaydedilmemiştir. Bunun asıl nedeni o karanlık çağlarda bu tür çalışmaların yasak olmasıydı. Sonuç olarak, Kur’an’ın vahyedildiği döneme kadar; insan üremesi ve gelişimi hakkında insanlık nispeten cahildi.

17.yüzyılda mikroskop icat edilinceye kadarembriyoloji alanında kayda değer ölçüde yeni bilgiler eklenmemişti. Bu zamandan önce fetüsün insan kanı ve çekirdeğinden oluşan bir pıhtıdan geliştiği söyleniyordu. Nasıl geliştiğimize dair hiçbir düşünce yoktu. Aristoteles’in zamanlarında embriyoyu adet kanının meydana getirdiği düşünülüyordu. Ve sperm hakkında gerçekten hiçbir şey bilinmiyordu. Ama mikroskop icat edildiğinde... Erken mikroskoplar bugünkü standartlarımızda göre çok ilkellerdi. 1694’te Lewin Hook tarafından bir mikroskop icat edildi. Bu ilkel mikroskopla bakmak istediğinizde, objeyi iğnenin ucuna koyuyordunuz ve önünde büyütücü bir cam vardı buradan iğnenin ucuna bakabiliyordunuz. Şu an bir büyüteçle baktığınızda alacağınız sonuçla eş değer sonuçlar veriyordu.

İşte 17. yüzyıldaki bilginin seviyesi buydu. O zamanda bile insan gelişiminin ilk aşamalarını görmek mümkün değildi.

Devam edecek...

Mehmet Can DAĞ

Daha yeşil projeler

Dünya yeni modellere ihtiyaç duyuyor. Enerjiden üretime, mobiliteden çevreye birçok konuda çözülmeyi bekleyen ciddi problemler var. Problemlerin çözümüne ise büyük yüreklilik, iş bitiricilik, derin bilgi ve yüksek risk ile atılan adımlar neticesinde ulaşılabilir. Bu noktada eski, yeni teknolojilerden uzak, kullanıcıya hitap edemeyen sistemler bir bir rafa kalkacak. Yerini bireylerin ihtiyaçlarını daha iyi anlayan, problemlere daha hızlı, daha kolay çözümler getirebilen uygulamalara bırakacak. Bu uygulamaların arasında çevreci, doğaya saygılı, sürdürülebilir ve karbon salınımına dikkat eden girişimlerde mevcut. Yeşil girişimler ile yolumuz burada kesişiyor. Çevreye ve topluma zararı en aza indirmeyi hedefleyen ya da sadece faydayı gözetan oluşumlara verilen bir isim bu. Peki yeşil girişimcilik adı verilen bu projelere nerelerde ihtiyacımız var?

- İmkanların tarihte hiç olmadığı kadar arttığı günümüzde dünyadaki birçok insan halen açlık ve susuzluk problemleri ile karşı karşıya. İsrafin önüne geçmeyi teşvik edecek, kaynakların ölçülü şekilde kullanılmasına katkıda bulunacak son kullanıcıya dönük modellere ve uygulamalara ihtiyacımız var.
- Üretim bolluğu nedeni ile dünyada kirlilik had safhaya ulaşmış durumda. Karbon emisyonunu en asgari seviyeye düşürecek, atıkları hassas bir şekilde ayrıştırarak geri dönüşümü yaygınlaştıracak projelere ihtiyacımız var.
- Medeniyetin gelişimi enerji tüketimine bağlıdır. Ne kadar çok enerji, o kadar gelişmiş bir medeniyet

demek. Yani enerji ihtiyacımız gelecekte de artarak devam edecek. Ancak fosil yakıtlar gün geçtikçe tükeniyor ve çevreyi kirletiyor. Enerji üretiminde geliştirilecek projelere ve enerji tüketiminin verimliliştirilmesi adına yapılacak çalışmalara ihtiyacımız var.

- Yenilenebilir enerji çözümleri ile enerji üretimi temiz ve sürdürülebilir şekilde gerçekleşiyor. Ancak 2030 yılına kadar enerji tüketiminin yalnızca üçte biri yenilenebilir enerji kaynaklarından elde edilecek. Bu noktada bilinçlendirme faaliyetleri yürüten ve karbon salınımsız çözümleri destekleyen girişimlere ihtiyacımız var.
- Gıda denince akan sular durur. Artan dünya nüfusu, iklim değişikliği, su kaynaklarının azalması gibi problemler gıdanın geleceğini tehlikeye atıyor. Tarımda sürdürülebilir uygulamalar ve güncel teknolojinin desteği ile verimliliğin artırılmasını, su ve enerji kullanımının azaltılmasını sağlayacak projelere ihtiyacımız var.

Tabi problemler saymakla bitmeyecek ancak bahsettiğimiz çerçevedeki problemlerin çözümü için hayata geçirilen her uygulama, düzeni korumak için önemli bir adım olacak. Yalnız böylelikle hem çevremizi hem doğayı hem suyu dolayısıyla da kendimizi koruyarak daha güvenli yarınlar inşa edebiliriz.

Dünyayı korumayı şahsi vazifemiz olarak görerek, israfin her türlüsüne karşı çıkmalı ve bugünden itibaren ilk adımı atmalyız.

Yapay zeka ile ilgili 4 ilginç site

Her geçen gün bir yenisi eklenen yapay zeka uygulamalarına yetişmek eminim ki sizin içinde oldukça zordur. İnternette dolaşırken karşıma çıkan ve bunu Fidanlık 'la kesinlikle paylaşmalıyım dediğim 4 yapay zeka aracını sizlerle paylaşmak istedim. Umarım işinize yarar.

1) Adobe Firefly

Adobe'un yıllardır depoladığı görüntü veri setleri ile oluşturduğu üretken bir yapay zeka uygulaması Adobe Firefly. Bu web sitesi sayesinde hayalinizdeki resmi, metin kutucuğuna yazarak resim çıktılarını alabiliyorsunuz. Ortaya harika görsellerin çıktığı bu uygulamada üretken dolgu özelliği ile bir fotoğrafınız üzerinde saçlarınızı değiştirebiliyor, yeni kıyafetler ekleyebiliyor veya arka planı tamamen silebiliyorsunuz. Metin efektleri özelliğinde ise oldukça ilginç fontlar ile dilediğiniz ismi yazabiliyorsunuz. Sizin için aşağıdaki örnek görseli Adobe Airfly'da derledik. Sizce nasıl gözüküyor?

2) DeepL Translate:

Google Translate'ten sıkıldım bunun daha iyisi yok mu? Neden hâlâ yeterince iyi değil? Bu tarz sorularınızın cevabı DeepL'de olabilir. Benzeri çeviri uygulamalarından 3 kat daha doğru sonuçlar verdiğini iddia eden uygulamayı kullandığınızda gerçekte diğer çeviri motorlarından daha iyi sonuçlar verdiğini göreceksiniz. Denemeye değer.

3) Pinokio.ai

Pinokio kişisel bilgisayarınıza kurabileceğiniz bir program. Açık kaynaklı bu yazılım GitHub'ta yayınlanmış onlarca yapay zeka uygulamasını içinde barındırıyor. Program üzerinden beğendiğiniz uygulamayı tek tıklı bilgisayarınıza yükleyerek hızlı bir şekilde kullanabiliyorsunuz. Adı Pinokio ama oldukça dürüst çalışıyor.

4) TopAI.tools

Eğer daha fazla yapay zeka tabanlı web sitesini incelemek istiyorsanız yapay zeka alanında faaliyet gösteren tüm siteleri bünyesinde barındırmaya çalışan bu siteyi mutlaka ziyaret etmelisiniz. Aman dikkat! İçerisinde yüzlerce web sitesi bulunduğundan biraz kafanız karışabilir. Yine de göz atmaktan zarar gelmez diye düşündüm.

► Teknoloji Servisi

Aziz TAŞITÇI

İklim değişikliği ve küresel Isınma

Küresel ısınma her geçen gün daha da hissedilir oluyor. Daha sıcak kışlar daha kurak yazlar, bayıltacak derecede güçlü sıcak hava dalgaları. Peki ne bu küresel ısınma? Sebebi ne? Aslında tanımı isminden anlaşılıyor, bu tanımı açarsak; sera gazlarının atmosferde ki yoğunluğunun artması sebebiyle daha fazla ısının atmosferde hapsolması.

Yüzeyden geri yansıyan güneş ışınlarının karbondioksit gibi sera etkisi yapan moleküllerden tekrar geri yansması atmosferin olmasından daha fazla güneş enerjisine maruz bırakıyor. Bu etki sebebiyle 1900'lerden beri ortalama sıcaklık 1.2 derece selsiyus arttı.

Paris Anlaşmasına göre bu değer 1.5oC eşiğini aşmamalıydı ama dünya devletlerinin enerji ve iklim politikalarında gerçek bir değişime gitmemesi bunu imkansız kıldı. Tahminlere göre 2100 yılına kadar ortalama sıcaklığın 3oC artacağı düşünülüyor.

Peki bu ne demek; 3oC lik ortalama bir artış insanlığa sadece klimadan kaynaklanan elektrik faturası olarak geri dönmeyecek tabi ki.

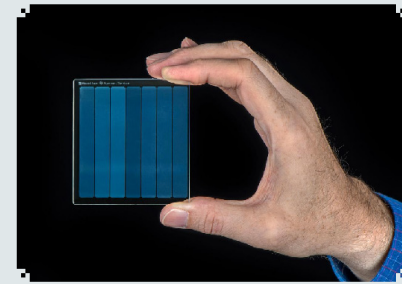
Bu sıcaklık artışı pek çok canlıyı ve bu canlıların yaşam alanlarını olumsuz şekilde etkileyecek. Yerleşim alanları bu değişimden paylarını alıp insanları göçe mecbur edeceği gibi tarım sektörü de derinden etkileneceğinden bir vatandaş olarak en çok gıda fiyatlarında artış ve gıdaya erişimde oluşan zorluğu hissedeceğimizi düşünebiliriz.

Dünyanın 2100 yılında 10 milyar nüfusa ulaşacağı tahminini de göz önünde bulundurursak yakın gelecekte gıda üretimi konusunda etkili önlemler almamız gerekeceği aşıkâr. 3oC dan daha fazla olacak artış ise dünya için yıkıcı sonuçlar doğuracaktır. 4oC ve fazlası bir sıcaklık artışı bir çok şehrin su altında kalıp, dünya genelinde kıtlık oluşmasına sebep olur ve 100 milyonlarca insan göç etmek zorunda bırakır. Kıtlık sebebiyle nüfus ne kadar azalır bilmiyoruz ama bir çok insanın açlıktan öleceği kesin. Küresel ısınmanın bu kadar yıkıcı olmayacağını düşünen bilim insanları da var. 2100 yılına daha çok var ve teknoloji çok hızlı geliyor.

Karbon salınımımızı düşürüp atmosferi temizlemeye başlamamızda mümkün, bu başka yazının konusu. Günümüzdeki veriler 2010'dan 2020'ye kadar olan süreçte karbon salınımının %24 arttığını söylüyor ve düşeceğine dair verilerde çok az. Endüstri geliştikçe daha fazla kirletiyoruz dünyayı. Özellikle Türkiye iklim değişikliğinden ve küresel ısınmadan en çok etkilenen Avrupa ülkeleri arasında. Bu durumda kişisel olarak yapabileceğimiz ve fark oluşturabilecek tek şey iklim ve enerji politikalarını iyi ayarlamış ve küresel ısınma problemini ciddiye alan bir hükümete oy vermektir.

Gençler olarak yaşlılığımızda rahat nefes almak istiyorsak seçimlerimizi iyi yapmamız gerek.

7 TB veri depolayabilen cam bellekler

Microsoft'un geçtiğimiz sene duyurduğu "Project Silica" isimli cam depolama teknolojisi geliyor. 7 TB kapasiteli cam bellek daha yüksek yazma hızı ve binlerce yıllık ömür vad ediyor.

Yakın zamanda yayınlanan bir blog yazısı ve videoya göre yazılım devi Project Silica'yı bulut depolama sunucu pazarına yönelik sürdürülebilir bir depolama aracı olarak konumlandırmış durumda. Microsoft'un açıklamasına göre her bir cam modül 7 terabayt veri depolayabilecek ve 10 bin yıl ömre sahip olacak. Zaman içerisinde projede çeşitli iyileştirmeler yapılarak yazma hızı ve kararlılığı artırılmış. Cama kaydedilen veriler suya, çizilmelere, ısıya ve elektromanyetik etkilere dayanıklı olduğundan binlerce yıl saklanabilir.

► DonanımHaber

FİDANLIK

YAZI YARIŞMASI

**KONU: “YENİ DÜNYA
DÜZENİNDE MÜMİN
GENCİN ROLÜ”**

1. 2500 TL
2. 2000 TL
3. 1500 TL

FOTOĞRAF YARIŞMASI

**RİSALE-İ NUR,
MANZARA, SOKAK,
HAYVAN, MİMARİ-
TEKNOLOJİ**

1. 2000 TL
2. 1250 TL
3. 750 TL

HAYDİ YARIŞMAYA KATIL!

SON TARİH: 31 ARALIK

Yarışma başlığı ve isminiz ile birlikte gönderin:
"editor.fidanlik@yeniasya.com.tr"

YARIŞMA DETAYLARI

1)	Yazılar 400 kelimeyi geçmemelidir.
2)	Herhangi bir yapay zekadan yardım alınmamalıdır.
3)	Farklı konuda yazılan yazılar değerlendirilmeye alınmayacaktır.
4)	Yazılar Word dosyası halinde başlıklar 12 punto, içerik 11 punto ve Times New Roman olmalıdır.
5)	31 Aralık 2023'e kadar Fidanlık e-posta adresine ad, soyad, şehir ve yarışma için gönderdiğini bildirerek yollamalıdır.
6)	Bir kişi fotoğraf için birden fazla temaya birden fazla fotoğraf gönderebilir.
7)	Bir kişi sadece bir yazı gönderebilir.
8)	Bir kişi birden fazla ödül kazanması durumunda sadece aldığı en yüksek başarı ödülünü alabilir. Yani tek bir ödül alacaktır.
9)	Daha önce başka yerde yayınlanmış yazılar kabul edilmeyecek olup, gerçek dışı şahıslar tarafından gönderilen yazılar geçersiz sayılacaktır.
10)	Gönderilen yazıların ve fotoğrafların telif hakkı Yeni Asya gazetesi Fidanlık ekinin olacak olup, yarışmacılar daha sonra yazılar ve fotoğraflar hakkında hak iddia edemeyecektir.
11)	Yazılar yazım ve imla kurallarına dikkat etmesi önemli bir husus olup, yazının değerlendirme aşamasında bir gösterge olacaktır.
12)	Yüklenecek fotoğraflar, JPG/JPEG formatında, 300 DPI çözünürlükte, dosya boyutları 3 MB'den az olmamalı, 8 MB'yi de geçmemelidir.
13)	Bütün çekim teknikleri (renkli, monokrom, uzun pozlama, üst üste çekim vb.) kullanılabilir. Fotoğraflar, sanatçısının her türlü yapıcı ve hayal gücü doğrultusunda çekilmiş ve çalışılmış olmalıdır.
14)	Katılımcı, yarışmaya gönderdiği eserlerinin ve kullandığı görüntülerin tümüyle kendisine ait olduğunu ve tüm izinlerinin alındığını kabul, beyan ve taahhüt eder. Bu konuda sorumluluk tamamen katılımcıya aittir.

SATIRBAŞI

Beyin Sizsiniz, beynin gizemli dünyasına davet ediyor

“Bugün dünyada makyaj malzemesine harcanan paralar ile gece kulüplerinde yanan lambalara harcanan elektrik parasıyla, milyarlarca insan açlıktan kurtulabilir.”

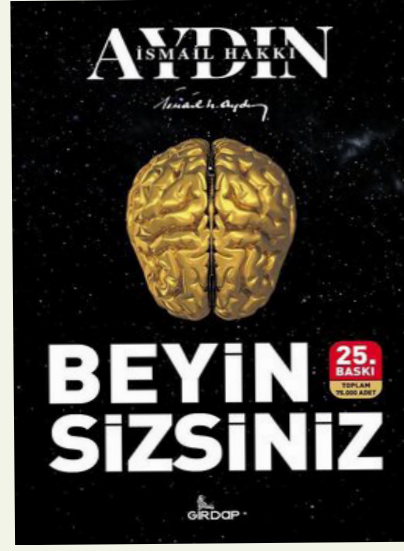
Prof. Dr. İsmail Hakkı Aydın

Satırbaşı köşemizin üçüncü ayında Prof. Dr. İsmail Hakkı Aydın'ın “Beyin Sizsiniz” isimli kitabı ile karşınızdayız.

Son olarak 2018 yılında okuyucuyla buluşan kitap geçtiğimiz nisan ayı itibarıyla 50. baskını yaparak hatırı sayılır bir rakama ulaştı.

Pof. Dr. İsmail Hakkı Aydın, Türkiye'nin yakından tanıdığı bir beyin cerrahı. Bu alandaki uzmanlığını dünyada ilk defa kendi adı ile literatüre geçen bir ameliyat tekniğini bularak da tescilledi.

Beyin üzerine yaptığı çalışmalara, yaşadığı tecrübeler kitabında sık sık yer veren Ay-

Beyin Sizsiniz!

dın'ın, kitapta en çok üzerinde durduğu şey; medeniyetin bugünkü kıvamını bulmasında önemli bir rolü olan İslam dünyasının son birkaç asırdır içine gömüldükleri sessizlik.

Kitap 319 sayfadan oluşuyor ve metinlerin sıralanmasında ana başlıklandırmalar hariç herhangi bir düzen takip edilmemiş.

Bu sebeple kitabın neresini açarsanız açın; önceki bölümü okumak zorunda kalmadan istifade edebiliyorsunuz.

Ayrıca içerik olarak da meraklılarına yeni kapılar açacağını düşündüğümüz kitapta, sanatseverler de unutulmamış.

Yer yer sanat ve film dünyasına da değiniliyor; hatta son bölümde “Edebiyat ve Müsiki”ye aynı başlıkla bir bölüm ayrılarak hekimlik ve sanat arasında bir köprü kuruluyor..

0 tablo rekor fiyata satıldı

Kübizm akımının en önemli temsilcilerinden İspanyol ressam Pablo Picasso'nun tablosu açık artırmada satışa çıktı.

Sanatçının “ilham perisini” resmettiği tablo rekor bir fiyata satıldı. İspanyol ressam Pablo Picasso'ya ait “Femme à la montre” adlı eser açık artırmada satışa çıktı. Sotheby's müzayede evi tarafından satışa çıkarılan tablo 139 milyon dolara alıcı buldu.

Sanatçının tablosu, bir açık artırmada satılan en pahalı ikinci sanat eseri oldu. 1932 tarihli yağlı boya, müzayede evi tarafından “bir başyapıt” olarak nitelendirilmişti.

Van'daki ızgara planlı antik kentte yeni kale burcu tespit edildi

Van'ın Erciş ilçesinde yaklaşık 270 hektar alanı kapsayan ızgara planlı antik kent kalıntısında, 3 metre yüksekliğinde ve 10 metre çapındaki oval burç bulundu.

Van'ın Erciş ilçesinde Yukarı Işıklı Mahallesi'ndeki Zernaki Tepe'de, yaklaşık 2,5 kilometre uzunluk ve 1,5 kilometre genişliğe sahip alanda Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın izniyle başlatılan kazı çalışmaları 3 yıldır devam ediyor.

Van Müze Müdürlüğü'nün başkanlığında, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dekanı ve Arkeoloji Bölümü Başkanı Prof. Dr. Rafet Çavuşoğlu'nun danışmanlığında yürütülen kazıların bu yılki bölümü başladı.

Önceki yıllarda yapılan kazı

çalışmalarında Aramice yazılmış 5 kitabe, 4 metre 25 santimetre genişliğinde ve 6 metre uzunluğunda sur duvarları, seramiklerin ortaya çıkarıldığı antik kent

kalıntısında, 10 metre çapında ve 3 metre yüksekliğinde oval şekilli kale burcu da bulundu.

Prof. Dr. Rafet Çavuşoğlu, Zernaki Tepe'deki kazılarda üçüncü sezona başladıklarını söyledi.

Alanda arkeolojik anlamda önemli bulguların ortaya çıkarıldığını belirten Çavuşoğlu, “Bu yıl da 3 metre yüksekliğinde 10 metre çapında oval biçimli bir kale burcuyla karşılaştık. Burcun tamamının ortaya çıkarılması için çalışmalarımızı sürdürüyoruz.” dedi.

Sivadan 700 yıllık tarih çıktı

Antalya Haşim İşcan Mahallesi'nde, dökülen sıvanın altından 700 yıllık tarih çıktı.

Anadolu Selçuklu Sultanı Alaeddin Keykubad dönemine ait olduğu değerlendirilen kuş ve hayat ağacı figürleri korumaya alındı.

Antalya'nın en eski yerleşim yerlerinden olan ve koruma altında bulunan Haşim İşcan Mahallesi'ndeki bir yapının düşen sıvasının altından Anadolu Selçuklu Sultanı Alaeddin Keykubad dönemine ait olduğu değerlendirilen kuş ve hayat ağacı figürleri ortaya çıktı. Plan ve proje çalışmaları çerçevesinde yapının korunacağı bildirildi.

NEŞAİD

Muin-i zalimîn dünyada erbab-ı denaettir,

Köpektir zevk alan sayyâd-ı bîinsafa hizmetten.

Namık Kemal

Lösemiye “Antik” destek

Düzce'deki Prusias ad Hypium Antik Kenti, “Lösemili Çocuklar Haftası” dolayısıyla hastalığın farkındalık rengi olan turuncu ışık ile aydınlatıldı.

Tarihi milattan önce 3. yüzyıla kadar uzanan ve adını Bitinya Kralı I. Prusias'tan alan Konuralp bölgesindeki Prusias ad Hypium Antik Kenti'nde Lösemili Çocuklar Haftası nedeniyle farkındık etkinliği yapıldı.

Aydınlatma sisteminin döşendiği 100 metre uzunluğunda ve 74 metre genişliğe sahip antik tiyatro, löseminin farkındalık rengi olan turuncu ile ışıklandırıldı.

Muhammed Emin CEVHERİ

Harran

Gezecekseniz Harran’ı mutlaka gezin! Neden mi? Şanlıurfa’ya bağlı 44 km uzaklıkta Suriye sınırına yakın olan Harran ilçesi birçok inanca ve uygarlığa ev sahipliği yapmış en eski yerleşim yerlerinden biridir. Harran kelimesi Sümerce’de ve Akad dilinde “seyahat” veya “kervan” anlamına gelen haran-u’dan gelmektedir. Diğer kaynaklarda ise “kesişen yollar” ya da “şiddetli sıcak” anlamına geldiği belirtilmiştir. Bildiğiniz üzere “har” kelimesi Arapça’da “sıcaklık “ ve “ateş” anlamına gelmektedir. Gerçekten de bahar ayına rağmen aşırı derecede sıcaklık vardı.

Harran’a girer girmez sizi sıcakkanlı ve misafirperver halkı karşılayacaktır. Sonrasında Kümbet Evleri karşılayacak. Gül yağı, saman, pişmiş toprak ve yumurta akı malzemeleriyle birbirine harc edilmiş mimari yapısı sayesinde yazları serin, kışları sıcak tutma özelliğine sahip evler, aşağıdan yukarıya doğru gittikçe daralmaktadır. Yüksekliği içeriden 5 metreye varan ve 30-40 tuğla dizisiyle örülerek inşa edilen evler, içeriden ve dışarıdan balçıkla sıvanması sayesinde varlıklarını bugüne kadar sürdürebilmişlerdir.

Göze çarpan bir diğer özelliği ise çok eski bir yapıya sahip olması ve buna bağlı olarak dünyanın ilk bilim merkezlerinden birisidir. Dünya’da inşa edilen ilk üniversiteye sahip olan bu kentte hem dini (tefsir,fıkıh, kelim...) hem de fenni (astronomi,fizik, matematik...) ilimler verilmiş. İbn-i teymiyye gibi alimler, Battani gibi bilim adamları da burada yetişmiştir. Günümüzde Harran Üniversitesi de adını oradan almıştır.

Ekrem DONBALOĞLU

Kristal tesadüf!

1938’de Nazi hükümeti, 17 bin Polonyalı Yahudi’yi sınır dışı eder. Sınır dışı edilen bu insanlar, Polonya tarafından da ülkeye kabul edilmez ve 2 devlet arasında sıkışıp kalırlar. Açlık, soğuk, sefalet çeken ve önceleri Almanya topraklarında normal bir yaşam süren bu kitle, günden güne erimeye başlar.

17 yaşında Paris’te iş aramaya giden Herschel Grynszpan, sınır dışı edilen ailelerden birinin oğludur ve ailesinin düşürüldüğü bu durumu öğrenince hemen Paris’teki Alman konsolosluğunu basar. Konsolos yardımcısını vurur ve tutuklanır.

Bunu duyan Nazi hükümeti, bekledikleri yemi yutmuş gibi, Yahudiler hakkında sivil halkı bir anda galeyana getirir. Suikastın yaşanmasından bir iki gün sonra meşhur ve meş’um olay gerçekleşir: Kristal Gece veya Kırk Camlar Gecesi...

9 Kasım’ı 10 Kasım’a bağlayan o gece; Yahudi dükkanları, yerleşimleri yağmalanır. Sinagoglar tahrip edilir, bazıları kundaklanır. Sokakta aşağılayıcı hareketlerle Yahudiler hedef gösterilir. Tüm bunlar yaşanırken Alman kolluk kuvvetleri de gösterilere müsaade eder. Toplama kamplarının revaç bulması da bu tarihten sonra başlar. Yıllar sonra 10 Kasım 1938 resmî olarak “’holokostun” başlangıç tarihi kabul edilir.

Bir de hızlıca, 35 sene önceki aynı günlere bir bakış atalım. Hitler, 1. Dünya Savaşı’ndaki bazı önemli isimlerin de olduğu bir eklele ilk ciddi Nazi hareketine kalkışır: Birahane Darbesi

Aslında bir Yeşilaycı olan Hitler’in, içki ve sigara ile arası olmasa da 1920’li yıllarda; birahaneler, halkın en

büyük sosyalleşme alanlarından biriydi. Burada yaptığı konuşmalarla adından söz ettiren Hitler, yine aynı mekanları kullanarak bir devrim planlıyordu.

8-9 Kasım’da başarısızlıkla sonuçlanan bu girişimden sonra hapse düşen geleceğin “’Führer’i” bir sonraki ‘yönetimi elde etme girişimi’ için demokratik yolları kullanmayı dener ve başarılı da olur.

Zaten üzerine kitaplar yazılmış, filmler çekilmiş, belgeseller hazırlanmış bu derme-çatma ve kronolojik olarak birbirinden bağımsız tarihi bilgileri neden tekrardan hatırlayalım ki?

Aslında evet, çok da mühim değil ama aralarındaki ufak bir ‘tesadüf’ fark etmek, belki de kaderin cilvelerinden birini daha anlamlandırmamıza yardımcı olur. Sizde de aynı farkındalığı uyandırır mı bilemiyorum ama anlam kuramazsanız, ‘İşte, kendince bir kültür yazısı!’ deyip geçebilirsiniz efendim:

Halbuki o istihracın (29. Mektub / 8. Kısım) gösterdiği aynı tarihte, o rejimin müessisi ve başı dünyadan göçtü, darbesini yedi. Ve aynı senede, perde altında bilinmeyen ve küre-i arzın ekserini ve nev’-i beşerin kısm-ı a’zamını istibdadı altına alan bir müdhîş cereyanın düğümü ve düğmesi ve manen binler başından bir başı ve en müdhîşi olan o göçüp giden adam, tokat yediği aynı zamanda, daha sene tamam olmadan, o müdhîş cereyanın bütün başları ve tarafdarları öyle semavî müdhîş tokatlara ve şiddetli fırtınalı musibetlere tutulmaya başladılar; kıyamete kadar azabını çekecekler ve çekiyorlar.

Tesadüf mü?

İbrahim Yasir TEĞİŞ

Kalan

Kapılar kapandı sessizlik kaldı
Aşk öldü şefkat kaldı
Beden gitti ruh kaldı
Zahir batıl oldu, hak yine hak kaldı
Yeis gitti, ümit kaldı
Yaprak düştü, umut kaldı
Nemrut öldü, adalet kaldı
Atalet atıl oldu, hizmet kaldı
Adavet tutuştu, muhabbet kaldı
Nifak gitti, asalet kaldı
Narı gitti nuru kaldı
Kapılar açıldı benliğim kaldı
Kan aktı, sıcagi kaldı
Züleyha soldu, Yusuf’u kaldı
Firavun düştü, tahtı kaldı
Karun gitti hazinesi kaldı
Kılıç kınına girdi, el kaldı
Baş gitti vücut kaldı
Çiçek açtı, istikbalı kaldı
Ateş söndü dumanı kaldı
Adem indi, cennet kaldı
Habil gitti, dünya kaldı
İbrahim gitti baltası kaldı
İsmail kesti, kurbanı kaldı
Muhammed gitti,Said kaldı
Said gitti, davası kaldı.

Muhammed İLHAN

Bakış açısı: Şahs-ı manevi

Birgün otobüs ile üniversiteme gidiyordum. Evet, sıradan bir otobüs; hani şu şehir içi otobüsleri. En istenilmeyen durumlardan biridir ayakta gitmek. Yer kalmadığı için ayakta gitmek zorunda kaldım, yarım saat sürünce de hiç çekilmiyor yolculuk.

Otobüse biner binmez hayal dünyasına daldım zaten, en güzel yanlarından biri de bu sanırım; düşüncelere, hayal dünyasına, kendine yoğunlaşmak. Fakat bir şey dikkatimi

çekti! Otobüsün sol camına yaslanmış, kafasını da önüne koymuş elinde telefon birinin fotoğrafına bakıyordu özlemle. Kim bilir kimdi onun için. Bir an tahayyül ettim otobüsün sol camındaki yoğun duygular içindeki gencin durumunu. “O sol tarafta deve kuşu gibi kafasını gömerken telefona ya özlemle baktığı kişi de otobüsün sağ tarafından geçtiyse! Ne kötü bir durum değil mi? Peki otobüsün içinde şahs-ı manevi olsaydı? Sen sol’a bakarken bile sağda bir

gözünün olmasından bahsediyorum. Evet şahs-ı manevi bunu gerektirir. Otobüsün kendisi dahi dikiz aynasıyla, direksiyonuyla, tekeriyle, şoförüyle... Bütün bir şahs-ı manevi değil midir?” Diye uzun uzun düşündüm. Nihayet otobüsten indim ve fark ettim ki kâinat zerreden küreye kadar bütünüyle, biz insanlar dahi günlük yaşantılarımızda, şahs-ı maneviyi oluşturunmuşuz. Ne harika bir sistem değil mi?

Talha Latif AKDENİZ

Kırılma kusurları - 1

Merhaba değerli okurlar. Temmuz ayında başladığımız yazılarımızda önce gözün yapısı ve görme fizyolojisinden sonra Eylül sayısındaki yazımızda Katarakt hastalığından bahsetmiştik. 2 ayda bir yazdığımız bu seriye bu sayımızda gözün kırılma kusurları ile devam ediyoruz. Gözü ilgilendiren ilgi çekici olabilecek konulardan birkaç yazı daha yazıp sonrasında diğer duyu organlarımızdan devam etmeyi düşünüyoruz. Gayret bizden tevfik Allah’tan...

Öncelikle refraksiyon yani kırılma nedir bunu inceleyelim.

Lise fizik derslerinden hatırlayacağımız üzere ışık, yoğunluğu farklı olan iki ortam arasından geçerken yön değiştiriyordu yani kırılıyordu. Buna refraksiyon diyoruz. Birimi ise Diyoptri’dir. Diyoptri, optikte bir merceğin veya aynanın optik gücünü (kıırma gücünü) ifade eden birimdir. Odak mesafesinin tersi şeklinde ifade edilir (1/f). Örneğin büyütme gücü 5 diyoptri olan bir mercek paralel gelen ışık huzmesini 1/5m = 20 cm’ye odaklar. İnce kenarlı mercekler pozitif, kalın kenarlı mercekler de negatif diyoptri değerlerine sahiptir.

Bu kadar fizik bilgisinden sonra olaya göz açısından bakalım. Temmuz ayında yazdığımız ilk yazımızda göz anatomisinden kısaca bahsetmiştik. Buradan kornea ve lensin gözde ışığı kırarak görevli yapılar olduklarını ve mercek görevi görerek göze giren ışınları topladıklarını daha sonra makula dediğimiz sarı noktaya odakladıklarını hatırlayabiliriz. Lensin ve korneanın ise kırma güçleri yani diyoptrileri birbirinden farklı. Kornea 43-44 diyoptrilik bir kırma gücüne sahipken, lens ise

19 diyoptri ile gözün en kırıcı yapısı. Sağlam bir gözde tüm bu kırıcı ortamları kullanarak ve lensin de kırıcılığını değiştirerek ışık hangi mesafeden gelirse gelsin sarı noktaya düşürülerek sağlıklı ve net bir görme olayı gerçekleşiyor.

Kırılma kusuru olmayan sağlıklı göze Emetrop diyoruz. Sağlıklı bir göz 6 metre uzaktan gelen paralel ışınları sarı nokta üzerine odaklayabiliyor. Yani sağlıklı bir gözde 6 metreden gelen ışınlar sarı nokta üzerinde düşüyor. 6 metreden daha kısa bir mesafeden gelen ışınlar ise retinanın arkasında odaklanıyor. Ancak ışık retinanın arkasına düştüğünde göz fizyolojik olarak uyarılıyor ve siliyer kas kasılarak lensin kırıcılığı artırılıyor ve bu sayede yakın mesafeden gelen ışınlar da sarı nokta üzerinde düşürülüyor. Bu olaya da “akomodasyon (uyum)” ya da “yakın refleksi” isimleri veriliyor.

Kırılma kusuru olan göze ise ametrop diyoruz. Böyle bir gözde ışınlar sarı nokta üzerine düşürülemiyor ve sarı nokta dışında herhangi bir yerde odaklanıyor. Böyle olunca da net bir görme oluşmuyor.

Kırılma kusurlarının neden kaynaklandığına bakacak olursak en önemli faktör genetik. Genetik dışında ise beslenme, güneş ışığına maruziyet, bedensel aktivite gibi farklı çevresel faktörler buna neden olabiliyor. Tabii günümüzde telefon, tablet, TV... vs. kullanımı da nedenler arasında.

Genel olarak 3 şekilde olabiliyor: Miyopi yani uzağı görememek, hipermetropi yani yakını görememek ve astigmatizma yani bulanık görme. Bir dahaki yazımızda miyopi, hipermetropi ve astigmatizmadan daha ayrıntılı bir şekilde bahsedeceğiz inşallah.

Sabahaddin ÇİFTKAYA

Günümüz teknolojisinin uyku üzerindeki etkisi

Hepimizin bildiği gibi gelişen teknolojinin getirdiği faydaların yanında zararları da var. Her ne kadar hayatımızı kolaylaştırsa da bazı durumlarda sağlığımızı tehdit edebilmek potansiyeline haiz. Hal böyleyken emanet olan vücudumuzu bu zararlarla karşı muhafaza etmek vazifemiz.

Bu sebeple, hayatımızda önemli bir yekûn teşkil eden dijital ekranların; insan fizyolojisini, bir çok yönden etkileyen ‘Uyku olgusunun’ insanı nasıl etkilediğini bilmek, hayat kalitemizi arttırmak açısından son derece kıymetli. Bu yüzden ilk olarak uykunun öneminden bahsedelim:

Uyku, yaşa göre önemi değişmekle birlikte; bilişsel işlev, ruh hali, zihinsel sağlık, kalp dolaşım sistemi ve metabolik sağlık için çok önemlidir. Sağlık için uyku, diyet programları ve egzersiz aktiviteleri kadar hatta daha da önemlidir desek yanlış olmaz. Yeterli ve kaliteli uykuyu, düzenli olarak alamamak kalp hastalığı ve felçten, obezite ve hafıza kaybına kadar uzanır. Aynı zamanda uykunun süresi kadar düzeni de önemlidir. Bu düzeni sağlamakla muvazzaf ‘epifiz bezi’nden salgılanan melatonin hormonudur. Bu hormon, ışığın miktarına bağlı olarak gündüzleri azalırken geceleri karanlığın hâkimiyetiyle birlikte artar.

Peki geceye hakim olan karanlığı, mavi ışınlar saçan cihazlarımıza maruz kalıp bozarsak ne olur?

İşte bu sorunun cevabı pek de iç açıcı değil...

Maruz kaldığımız mavi ışık, beyni kandırarak gündüz olduğunu düşündürür. Bu durum da melatonin üretimini engeller ve uykunun hem miktarını hem de kalitesini düşürür ve gece saatlerinde mavi ışığa maruz kalan vücudun biyolojik saati alt üst olur.

Bu konu ile alakalı olarak Göz Hastalıkları Uzmanı Doç.

Dr. Aylin Kılıç şöyle diyor:

“Gece karanlık olmasına rağmen devamlı ekrana bakarak geçiriyorsak bu döngüyü direkt yapay nedenlerle bozmuş oluyoruz. Mavi ışık olarak görmeyi baskıladığımız zaman, hem vücudumuzdaki faydalı hormonun düzenli döngüsünü bozmuş oluruz hem de uykusuz bir gece geçirmiş oluruz.

Melatonin hormonu özellikle gece vardiyasında çalışanlarda düzensiz salgılanır çünkü karanlıkta aktif olur. Melatonin hormonunun düzensiz salgılanması uykusuz bir gece geçirmenin yanında bizim yaşlanmamızı da sağlar. Geceleri gözümüzü kapattığımızda melatonin hormonu devreye girerek vücudumuzda çok güzel bir döngüyü oluşturur. Çünkü melatoninini hormonu, antioksidan özelliklere sahip olduğu için genç olmamızı da sağlıyor. Mesela gün içerisinde çok fazla uykusuzluk çekiyorsanız, çok fazla yorgunluk, baş ağrısı ve kestirme etkisi varsa gece sağlıksız bir uykunun sonucu olabilir.”

Anlayacağınız maruz kaldığımız bu ışınlar, uykumuzu dolayısıyla hayat kalitemizi ciddi manada tehdit ediyor.

Bu komplikasyonları önlemenin en iyi yolu, uyumadan önce elektronik cihazların kullanımını azaltmaktır. Uzmanlara göre ‘uyumadan en az iki saat önce mavi ışık saçan cihazlardan uzaklaşmak’ elzem. Bu sürenin yönetimi için de yine asistanlarımız haline gelen telefonlarımızdan bazı önlemler almak yahut uygulamalar indirmek mümkün. Aynı zamanda uykudan önce turuncu veya kırmızı bir ışıkla kitap okumak da uyku moduna daha kolay geçmemizi sağlayabilir.

Zübeyir Talha SELÇUK

Kış aylarına özel beslenme tavsiyeleri

Havaların soğumasının bir getirisi olarak vücudumuz savunmaya geçercesine enerji harcamasını azaltmak ve metabolizmayı yavaşlatmak ister. Bununla birlikte artan enerji alımıyla birlikte yağlanma ve kilo problemleri kaçınılmaz olur. Peki tüm problemlere karşı çözümümüz var mı? İşte kış aylarına özel bazı beslenme ipuçları...

Bağıışıklık sisteminizi güçlü tutun. Hepimizin ortak sorunu olan soğuk algınlığı, grip gibi hastalıklar canımızı oldukça sıkıyor. Bu tür hastalıkları önlemek için mevsimine uygun sebze ve meyveleri tüketerek vücut savunmasında oldukça önem arz eden vitamin ve mineral ihtiyacımızı gidermiş oluruz.

Örneğin tam bir C vitamini deposu olan limon, portakal ve mandalananın tam mevsimi, ara öğünlerimize mutlaka ekleyelim. E vitamini zengini yeşil yapraklı sebzeleri ve A vitamininin önemli kaynaklarından olan ıspanak, havuç, brokoli gibi sebzeleri de beslenmemizde eksik etmeyelim.

Sıcaklıkların düşmesiyle birlikte sıvı tüketimimizi de doğal olarak düşüyor. Ancak unutmayalım ki vücudumuzun her türlü mekanizma ve sistemlerin eksiksiz işleyebilmesi için suya fazlasıyla ihtiyacımız var. Bu yüzden günlük 2-3 litre kadar su içmeye dikkat edelim.

İhlamur, kuşburnu, limonlu yeşil çay, zencefil çayı, nane limon gibi demleme usulü hazırlanan bitkisel çaylar da vücudumuz için antioksidan etkisi yüksek içeceklerdir. Hastalıklara karşı hem kendimizi korumuş hem de vücut

direncimizi arttırmış oluruz.

Diğer dikkat etmemiz gereken bir konu da yalnızca kışın değil her mevsim üzerinde durmamız ve hayatımızda alışkanlık haline getirmemiz gereken bir nokta olarak egzersiz ve hareketli bir yaşamdır.

Sağlıklı beslenmenin yanına da koyacağımız kısa ama etkili olacak yürüyüş, hafif tempo koşu gibi herkesin yapabileceği aktiviteler bizleri çok daha sağlıklı bireyler haline getirecektir. (Hiç zamanı olmadığını söyleyenler içinse tavsiye olarak işe veya okula yürüyerek gidip gelmelerini asansör yerine merdiven kullanmalarını önerebilirim.)

İşte soğuk kış aylarında kendinizi hastalıklardan ve kilo problemlerinden koruyabilmemiz için oldukça basit ve pratik birkaç bilgiyi hatırlatmış olduk.

Son olarak işinizi biraz daha kolaylaştırmak adına bazı kış sezonu besinlerini sizlerle paylaşmak istiyorum: Pırasa, ıspanak, kereviz ve lahanaya sebze kısmı için oldukça iyi seçenekler arasında.

Meyve kategorisinde her zaman olduğu gibi bizleri portakal, mandalina, nar, elma gibi vazgeçilmezlerimizin yanında; kestane gibi sokakları kokusuyla büyüleyen bir seçenekten bahsetmezsek olmaz.

Balık reyonuna bakacak olursak palamut, uskumru, lüfer ve hamsi güzel seçenekler arasında olabilir.

Özkan GÖRAL

Medine müdafaası üzerine

Tarihte benzeri çok az vaka vardır ki “Medine Müdafaası” kadar şanlı ve bir o kadar da hazine olsun.

Birinci Harbi Umumi’de Osmanlı Devleti’nin ana hedefi “topraklarını muhafaza etmek” idi. Ancak Medine’de o kurak Arap çöllerinde; daha kıymetli bir şey korunmalıydı: Rasûllullah’ın (sav) kabr-i şerifleri.

Medine savunmasında “Çöl Kapları” lakabı ile bildiğimiz cephe kumandanı Fahrettin Paşa’nın şu sözü emir ve komutasında bulunan askerlerin asıl gayesini ifade ediyordu:

“Peygamberimin (sav) gömülmüş olduğu toprakları abdestsiz kafirlere teslim etmem.”

Fahrettin Paşa’nın mezkûr sözü sadece ağızdan dökülen bir iki cümle değil, olamaz. Hakikaten cephede savaşan askerlerimiz, İngilizlerin taarruzuna karşı benzeri görülmemiş bir müdafa ile karşılık veriyorlardı. Gariptir ki şehitliği olmayan tek cephemiz Hicaz-Yemen cephesidir. Çünkü askerlerin cesetleri tanınmaz ve bilinmez olmuştur.

Medine’yi müdafa için 20 bin asker seferber olmuştu. Bu askerler şuna şahit oldular:

İngilizleri destekleyen bir grup halk tarafından bütün hurma ağaçları kesilmiş ve su kuyuları taş ile doldurulmuştu. Bunun yanında çekirge istilası yüzünden geriye kalan ağaç ve yapraklar da bitince aç kalan askerlerimiz çekirge yemek zorunda kalmışlardı. Hal ve vaziyet bu iken ancak bir ay direnmeleri mümkün iken askerlerimiz tam altı ay direnmişlerdi. Altı ayın sonunda Fahrettin Paşa esir edilmişti. 15 bin askerimiz ise Mısır’da bulunan “Seydi Beşir” isimli esir kampına götürülmüştü.

Altı aya yakın yıkanamayan ve tıraş olamayan askerlerimiz için İngiliz askerleri tarafından sıcak su hazırlanır. Ancak Yahudi ajan “Sarah” isimli kimse tarafından askerlerin saçlarına benzin dökülür ve saçları ateşe verilir. Saçları

yanan askerlerin su havuzuna atılmaları söyleniliyor ve bu fikir de tatbik ediliyor.Havuzdaki suya kimyasal madde katıldığından biraz sonra vücutları yanan askerlerimiz havuzdan çıkmak isteseler de izin verilmiyor, silahla engelleniliyordu.

İşte bu insafsız işkence yöntemiyle askerlerimiz şehit oldular. Sağ kalan askerlerimiz ise kimyasal maddenin etkisi ile âmâ oldular.

Bir başka mesele ise şu:

Askerlerimiz su istediğinde Ermeniler İngiliz askerlerine: “Size küfür etti” şeklinde yanlış tercümesi ile su isteyen askerlerin kurşuna dizilmesine sebep olmuşlardı.

Türkiye konu olan “Burası Huş’tur/Yolu yokuştur/Giden gelmiyor/Acep nedendir” dizelerinde geçen “Huş” mevkiinden Sina Çölü’ne geçmişlerdi.

Sarah isimli Yahudi ajan yüzünden Müslüman bedevilerce askerlerimizin bilekleri jiletlendi ve bu şekilde çöle bırakıldılar.

Kan kokusu alan çöl hayvanlarına askerlerimiz adeta yem oldu ve burada tek bir asker bile kurtulamadı.

Sarah isimli Yahudi ajan birkaç Filistinli tarafından bacakları ikiye ayrılmak sureti ile öldürüldü.

Elbette Allah’ın da bir hesabı var. Evet Medine Müdafaası’nda yaşanan hadiseleri bilmek, İsrail ile Filistin Savaşı’nda göstermemiz gereken tutum açısından çok kıymetli.

Şimdi Bediüzzaman’a kulak verelim ve ona göre düşünelim:

“Ey bu vatan gençleri! Frenkleri taklide çalışmayınız. ya, Avrupa’nın size ettikleri hadsiz zulüm ve adavetten sonra, hangi akılla onların sefahat ve bâtıl efkârlarına ittibâ edip emniyet ediyorsunuz?”

Taha ŞAHİNER

Kurultay sonrası bir analiz

5 Kasım tarihli CHP Kurultayında yeni genel başkan Özgür Özel oldu. İki liderin adaylık konuşmaları ise partinin bundan sonraki siyaseti hakkında fikir verdi. Bütün bu konuşmalara bakıldığında şu sonuçlar ortaya çıkıyor.

Kılıçdaroğlu döneminde daha aktif, daha katılımcı, daha halkın sorunlarının yanında olan, onlar ile aynı sofrayı paylaşan ve onların sesi olma yolunda işler yapan, Türkiye siyasetinde ses getirici söylem ve eylemler yapılmıştı. Chp’de eskiye dönüşün mümkün olmadığı ve Türkiye siyasetinin de değişip dönüştüğü bu dönemde kaçınılmaz olarak yine bu tür söylem ve eylemlerin devam edeceğini düşünüyorum.

Kılıçdaroğlu’nun sol siyasetten anladığı, “Atatürk vurgusu”ndan ziyade halkın, emekçi, yoksul kesiminin yanında olma ve onların sorunlarını anlama, jakoben siyasetten halk siyasetine geçişin uygulanması şeklinde olmuştu. Bu noktada Özgür Özel’ in Atatürk ile ayrılmaz bir bütün olarak gördüğü sol siyaset düşüncesinden büyük farklılık bulunmakta.

Yine Kılıçdaroğlu solun tanımını yaparken CHP’nin altı ilkesinden biri olan halkçılık ilkesinden örnek vererek diğer ilkelerden ziyade sosyal demokrat çizgiye vurgu yapması dikkat çekici.

Atatürk’ ü ve sol anlayışı sahiplenme, olumsuz söz söyletmeme refleksine sahip Özgür Özel, konuşmasında her ne kadar sol siyaset anlayışına yeniden yönelim düşüncesine dikkat çekse de konuşmasında demokratik değerlere vurgu yapması önemli. Kılıçdaroğlu gibi parti içi demokrasi vurgusu yapmış.

Konuşmasında Kılıçdaroğlu’ nun 6 defa Atatürk vurgusu, Özel’ in ise 12 defa Atatürk, 2 defa da İsmet İnönü vurgusu yapmasına bakıldığında önümüzdeki dönemde sol kadroların ve sol anlayışın, Atatürkçü çizginin daha hissedilir olacağı görünüyor.

Fazla Atatürk dillendirmeyen ancak parti içinde daha ağır bir siyasi figür olan Kılıçdaroğlu’ nun yerine siyasi ağırlığın parti içine geçeceği daha hafif profile sahip, çokça kuruluş değerlerine vurgu yapacak bir Özgür Özel izleyeceğiz gibi. Ancak yine demokratik değerlere eğilme refleksinin olacağı da aşîkar.

Özgür Özel seçim sonrası bir konuşmasında ittifaklara açık olduğunu,seçim söz konusu olduğunda ittifak düşüncesinin diğer partilerle görüş paylaşımı şeklinde değil görev paylaşımı şeklindeki siyasi menfaat birlikteliği olacağı sinyali veriyor. İttifak konusunda Özel’ in ittifaklara siyasi görüş anlamında daha mesafeli bir duruş sergileyeceği görülüyor.

Kuruluş kodlarına geri dönüleceği meselesinde de bu yönelim biraz etki tepki meselesi. Ancak bunun da CHP’ye siyaseten getirisinden fazla götürüsü olacaktır. Zira CHP’nin bugün oyunu arttırmasının en büyük sebebi de budur. Özel de bu geri dönüşün kendisine oy kaybettireceğini görecektir. Ona göre söylem geliştirmesi gerektiğini onun da bildiğini düşünüyoruz.

Özgür Özel’ in söylemlerinden ziyade eylemlerine bakmak lazım. Demokrat Parti bu dönemde daha aktif bir siyaset sergilemeli. Şu anki durumda görülen büyük bir alternatifsizliğin oluşturduğu boşluğu doldurmak için çaba sarf etmeli. Mevcut potansiyeli kullanmalıdır.

Türkiye’de son 25 yılda avukat sayısındaki artış nedeniyle hukuk mesleklerine giriş sınavı getiriliyor

Adalet Bakanı Yılmaz Tunç’un açıklamasına göre, Türkiye’de avukat sayısı 2012’den bu yana rekor seviyede artarak 2022 sonunda 175 bine ulaştı. Bu artış, son 5 yılda yüzde 64, son 10 yılda ise yüzde 123 olarak gerçekleşti.

Adalet Bakanlığı, hukuk fakültelerinden mezun olanların artık avukatlık stajına başlamadan önce hukuk mesleklerine giriş sınavını geçmek zorunda olacaklarına dair yeni düzenlemeler üzerinde çalışıyor. Adalet Bakanı Tunç, özellikle savunma alanındaki avukat sayısının fazlalığına dikkat çekerek, hukuk eğitimini daha da güçlendireceklerini ifade etti.

Türkiye’de devlet ve vakıf olmak üzere en az 81 hukuk fakültesi bulunmakta. Hukuk fakültelerinin toplam kontenjanı 16 binin üzerinde, 2022’de ise 15 bin 740 öğrenci hukuk fakültelerine yerleşti.

Son olarak, Türkiye Barolar Birliği’nin verilerine göre, 31 Aralık 2022 itibarıyla ülkede 174 bin 533 avukat bulunmaktadır. Bu sayı, 2002’de 46 bin 552 olan avukat sayısına kıyasla önemli bir artışı temsil ediyor. Artış, özellikle son 5 yılda yüzde 64’lük bir ivmeyle gerçekleşti, 2017-2022 arasında avukat sayısı 106 bin 496’dan 175 bine çıktı.

Gençlik Şûrası'ndan müjdelere var

● **Asım Bera ATASEVEN**

-İki sene dört şûra-

“Hizmetin geleceği, geleceğin hizmet” parolası ile faaliyete geçirilen Gençlik Şûraları, 28-29 Ekim’de, Konya’da yapılan 4. şûra organizasyonu ile başlangıcından bu yana, 2. senesini doldurdu.

Üniversite Nur talebelerinin serbest kürsüsü mahiyetindeki şûrada; UMEK, YUHİB ve Yeni Asya Yönetim Kurulu temsilcileri her zamanki gibi yerlerini aldı. Şûranın açılış konuşmalarında; Erkan TÜRK, Tarık SÖYLEMEZOĞLU ve İbrahim İRİBOZ söz alarak “şûralara yoğun katılımın, gençlerin hizmete sahip çıktığının göstergesi olduğunu” ve “yeni hizmetlerin yolunun dijitalleşmeden geçtiğini” belirtti.

İlgili temsilcilerin iyi niyet ve kanaatlerini bildirmesinin hemen ardından “kapalı oy açık tasnif” sistemiyle, gençler arasından şûra divanı belirlendi. Divan heyeti başkanı olarak Yasin İRİBOZ, yardımcısı Fatih BATUR ve kâtip olarak Ali KIŞLAKÇI seçildi.

Divan heyetinin tertibinin akabinde, ikinci şûrada temelleri atılan 3 komisyonun sekreterleri, geçen şûradan şimdiye kadar olan zaman dilimindeki faaliyetlerini raporladı. Bir sonraki şûraya kadarki hedeflerini de ifade eden komisyon sekreterleri, aynı zamanda ihtiyaç duydukları kabiliyetler için hem şûradaki hazirûndan hem de onların geldikleri illerden destek beklediklerini kaydetti.

Şûra Komisyon Faaliyetleri
Yurt Dışı Hizmet Komisyonu
Yurt Dışı Hizmet Komisyonu adına komisyon Sekreteri Mehmet Yasir İRİBOZ söz aldı. Risale-i Nurların yabancı dillere çevrilmesi noktasında çalışmaların olgunlaşma sürecinde olduğunu ve devam ettiğini belirtti. Yurt

Kıbrıs olduğundan bahsetti.

İstanbul’da Vakıf binasında kalıp Risale-i Nur’u tanıtan farklı dillerdeki broşürler turistik mekanlarda dağıtıldığını ve Fidanlık gazetesiyle birlikte fotoğraf ve yazı yarışması düzenlendiğini tamamlanan projeler başlığı altında izah etti.

Devam eden projeler başlığı altında ise 3 Haziran 2023’te Gençlik Kongresi Ön Masa çalışmaları düzenlendiğini ve Sosyal Komisyon’un REM ile birlikte 2024 Nisan-Mayıs aylarında tam manada bir gençlik kongresi düzenlemek istediğini belirtti. Tesbihat Kitapçığı, Gazetecilik Seminerleri, Mahal Masa Çalışmaları projeleri üzerinde çalışmaların devam ettiğini söyledi.

Fidanlık ve Sosyal Medya Komisyonu

Geçen yıl Antalya’da kurulan Dijital Hizmetler Komisyonu süreç içerisinde 2 ayrı komisyon doğurdu.

1) Fidanlık Komisyonu

Fidanlık Komisyonu adına Mehmet Can DAĞ söz aldı. Gençlik Şûrasının en güzel meyvelerinden olan Yeni Asya Fidanlık eki 11. sayısına ulaştı. Şu ana kadar 80’in üzerinde üniversiteli öğrencinin yazı yazdığını söyledi. Fidanlık’ta mizanpaj, manşetler, yazılar ve karikatürlerin nasıl olacağının meşveretle karar verildiğini de ekledi. Şu an yabancı basında çıkan haberlerin çevirisine ağırlık verildiğini ve Fidanlık web sitesinin kurulum aşamasında olduğundan bahsetti.

dışında okuma programı düzenlenmesiyle alakalı projelerinin olduğunu bununla ilgili seçeneklerin Almanya ve

projesi ile temmuz ve ağustos aylarında gönüllü kardeşlerle

Sosyal

Komisyon

Sosyal Komisyon Sekreteri

Yusuf ÂDEM söz aldı. Sosyal Komisyonun

1 yıllık faaliyet raporunu Şûra’ya

sundu. Vakıf Binasının Tenvir’i

“Teşekkür ettirilen heyetler gençlerin şevkini gösteriyor”

2) Sosyal Medya Komisyonu

Son olarak Sosyal Medya Komisyonu Sekreteri Berk DAĞ konuştu. Fidanlık'ın Instagram ve Youtube hesaplarının açıldığını ve görsel alanda 6 ayda 18 bin görüntülenmeye ulaşıldığına değindi. Bir sonraki şûraya kadar video ve kısa içeriklere hız verileceğini söyledi.

Şûra'nın 2. günü, ilk gün yapılan teklif ve projeler için katılımcılar, masa başına geçti. Beşerli gruplar halinde toplanan masalar, ilk gün konuşulan projelerden kendileri ile alakalı olanları belirleyip Risale-i Nur Enstitüsü'nün hazırladığı proje şablonuna göre temellendirdi. Tamamlanan projeler ve proje haline getirilen teklifler, değerlendirilmek üzere UMEK'e gönderildi.

Masa çalışmalarında üzerinde durulan konulardan bazıları:

- Risale-i Nur temalı ve mobil odaklı video oyunu
- Yurt dışı okuma programları
- Cemaat içi müzik kabiliyeti olan gençlerin irtibatlandırılması
- Yeni Asya Yönetim Kurulu'na bağlı, her ilden temsilcisi olan bir 'dijital komisyon' kurulması
- Duolingo aplikasyonu benzeri bir uygulamanın külliyat formatının tasarlanması
- Gençlik Şûrası'na katılım sağlama imkanının, projesi hazır olanlara göre düzenlenmesi (...)
- Sosyal medyada yapılan “hashtag” uygulamalarının düzenlenmesi

Hedeflenen ve gerçekleştirilen hizmetler bir yana, aynı gaye için aynı ortama farklı memleketlerden gelmenin hazzını yaşayan üniversiteli Nur talebeleri, bir sonraki şûra için hazırlıklarını komisyonlar bazında periyodik

olarak devam ettiriyor. Ev sahipliğini “Mevlana'nın hoşgörüsünü aratmayacak seviyede” hissettiren Konya'ya da teşekkür için ayrı bir parantez açmak gerek.

Konya'daki 4. Gençlik Şûrası'na katılan gençlerden bazıları, kanaatini kendi dilinden şöyle aktarıyor:

global anlamda ise yeniden bir silkelenmeyle çalışmalara hız verildi.

Gel gelelim “Proje nedir, nasıl yazılır, muhteviyatı nasıl olmalıdır?” vb. birçok konuda eksiklerimiz olduğu ortaya çıktı. Bu sorunun çözümü içinse başta Dr. Mustafa AYDIN olmak üzere birçok ağabeyimiz bize gösterdiği ipuçlarıyla karanlıkta ışıldayan fener misali yol gösterdiler.

Son olarak başta Konya Yeni Asya Cemaati olmak üzere organizasyonda emeği geçen tüm ağabey ve kardeşlere teşekkür eder hizmetlerdeki istihdamlarının devamını Cenab-ı Hak'tan niyaz ederim.

Kamer Said Mor

Bir süredir devam eden gençlik şûralarının dördüncüsünden itibaren bana da

bu ortam, gençlerin ileride hem cemaat içinde hem de kendi meslek hayatlarında kendilerini ifade edebilmeleri adına gençlere çok önemli bir ortam sunmakta. Gençlerin enerjisi ve fikirleri ile yaşlıların tecrübesi ve yönlendirmesi birleştiğinde hem cemaat hem İslamiyet hem de bütün kâinat adına güzel ve hayırlı işler ortaya koyacağız inşallah.

Mustafa Said Balpetek

Gençlik Şûrası hoş bir ortamda, güzel insanların bir araya gelmesiyle çok keyifli bir şekilde gerçekleşti. Kardeşlerimizin böyle düşünceli ve şevkli olmalarını içimdeki hizmet heyecanını tazelandirdi. Nasıl hizmet edebiliriz fikirlerinin ve projelerin konuşulduğu, masa çalışmalarıyla projelerin üstüne daha çok mesai harcadığı güzel bir program oldu. İnşallah önümüzdeki şûraya da gitmek nasip olur.

Muhammed Seyda Balpetek

Bu sene dördüncüsü düzenlenen Gençlik Şûrası'na katılmak bize de nasip oldu.

Gençlerin, kabiliyetlerinin inkişafına vesile ve istidatları doğrultusundaki hizmetlerde vazife alabilmesine köprü olan bu şûra organizasyonunda bulunduğum için son derece mutluyum.

Geçmişte yapılan şûralardan çıkan projelerin gündeme alınıp kritiğinin yapılması, yeni fikirlerin istişareler sonucu uygulanması bu hizmetin işlediğine delildir. Sosyal

medya, bilişim, kültürel faaliyet, yabancı dil gibi alanlarında komisyonların kurulmasının, gençlerin; hizmetler karşısındaki ciddi tutumunu gösterdiğini düşünüyorum.

Hepimizin mâlumu, böyle zor zamanlarda biz gençlerin, nefsinin sefahatten kurtarması bile son derece mühimken bir de böyle hizmetlerde bulunması elbette son derece takdire şayan değil mi?

Yusuf ÂDEM

Risale-i Nur'daki “*Bilirsiniz ki, yaz mevsiminde dünya gafleti ziyade hükmeder.*” (Barla Lahikası) cümlesine binaen kış mevsimine nazaran daha sakin ve görece daha verimsiz bir dönemin hitap cümlesi olmasına karşın, çeşit çeşit birbirinden farklı konularda proje, fikir ve önerilerin konuşulduğu bir şûra oldu. Özellikle dijital anlamda verimliliğimizin düşük olmasından olsa gerek bu minvalde projeler şûra gündemine ağırlığını koydu. Sosyal ve

katılmak nasip oldu elhamdülillah. Katıldığım andan itibaren de bir süredir aklımda olan bir projeyi nihayet sunabilmek için bir ortam bulmuş oldum. Sadece benim değil birçok kardeşin güzel, uygulanabilir ve gelecek için umut vaat eden projeleri vardı. Bu noktada gençlik şûralarının ne kadar gerekli bir ortam olduğunu görmüş oldum. Ayrıca bunun resmi bir karşılığının olması -yani kendi aramızda geçen tartışmalar gibi devamı gelmeyen bir süreç olmayışı- da burada sunulan fikirlerin değerlendirilmesine dair umudumuzu artırıyor. Ayrıca

Başta Konya cemaati olmak üzere katılan herkese

-TEŞEKKÜRLER-

Muhammet Örtlek

Muhammet Örtlek 1979 Adana doğumlu. 2015 yılında Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Uluslararası İlişkiler Programı'ndan "Ortadoğu'da Siyasal İslamcı Hareketler: Mısır Örneği" başlıklı teziyle Doktor ünvanını aldı. "Mısır'da Siyasal İslamcılık Müslüman Kardeşler ve Arap Baharı" isimli kitabını 2017'de yayınladı. Uluslararası İlişkiler alanında muhtelif gazete, dergi ve hakemli dergilerde makaleleri yayınlandı. 2018 yılından beri Yeni Asya gazetesindeki köşesinde her hafta okuyucu ile buluşan Örtlek'in AB, ABD, Rusya, Orta Asya, Uzak Doğu ve Ortadoğu coğrafyası ile ilgili ilmi çalışmaları da devam ediyor. Kendisi ile Ekim ayından itibaren gündemi meşgul eden İsrail-Filistin hattında yaşananları konuştuk.

1- Öncelikle bölge bu noktaya nasıl geldi?

Filistin, Ortadoğu'nun sorunlu bölgelerinden biri. Osmanlı Devleti'nin bölgeden çekildiği 1917 yılından bu yana Filistin-İsrail, bölgesel ve uluslararası aktörler arasında çözüm arayışları inişli-çıkışlı bir seyir izledi.

İsrail'in 1948'de kurulmasıyla birlikte sorunun dini, yani jeo-teolojik boyutu oldukça önem kazandı. Filistin meselesinde zamanla yeni aktörler sahadaki yerini aldı. Yaser Arafat'ın liderliğinde 1964'te kurulan Filistin Kurtuluş Örgütü bunların en önemlilerinden.

Arafat ve dönemin İsrail Başbakanı İzak Rabin arasında 20 Ocak 1993'te Norveç'in Sarpsborg kasabasından başlayan "Oslo Barış Süreci", iki liderin 4 Mayıs 1994'te el sıkışmasıyla tamamlanmıştı. Böylece bölgede diplomatik anlamda barış yolunda ciddi bir adım atılmıştı.

Oslo'nun önemli sonuçlarından biri de hiç şüphesiz Filistin Ulusal Otoritesi/Yönetimi'nin (Palestinian National Authority) kurulması olmuştu. Bununla birlikte görev süresinin 4'er yıllık periyotlarla belirlendiği yönetimin başına Arafat getirildi. Filistin Yönetimi kendisini otorite değil, "Filistin Devleti" olarak tanımlıyor.

Aslında Filistin Devleti ilk kez Arafat'ın Cezayir'de sürgün yıllarında kuruldu. Türkiye de sürgünde kurulan Filistin'i 15 Kasım 1988'de tanıdı.

“*Hamas ve El Fetih'in takip ettiği politikalar üzerinde, iç siyasetle birlikte arka planda irtibat kurdukları aktörlerin de önemli katkısı var*”

2- Hamas'ın başlattığı "Aksa Tufanı" sonrası Ortadoğu karıştı. İslam dünyasında Hamas'a hak verenler olduğu gibi suçlayanlar da var. Durumu siz nasıl değerlendiriyorsunuz?

Hamas'ın İslami Cihad ve Filistin Halk Kurtuluş Cephesi'nin silahlı kanadı Ebu Ali Mustafa Tugayları'nın da desteğiyle İsrail topraklarına girmesi, İsrail'in bazı karakollarını ele geçirmesi, sivil ve asker şahısları esir aldığı görüntüler hem sosyal medyada hem de Arap sokaklarında hayranlıkla karşılandı. Aslında bu durum, İsrail sınırının geçilebileceğini, simetrik ulusal ordunun muhtelif noktalarının, asimetrik gruplarca ele geçirilebileceğini gösteriyor. Yani Arap sokaklarındaki hayranlığın temelinde, bir bakıma İsrail'in savunmasızlığının ortaya çıkması bulunuyor. Bu gelişme Ortadoğu'da Müslüman halkların dini ve millî kimlik duygularını harekete geçirdi. Filistin'in geçmişten beri yaşadıkları, Hamas'a hak verenlerin başlıca sebebi.

Diğer taraftan maalesef İsrail'in bombalamalarıyla Gazze'de masumlar öldürülüyor. Daha da önemlisi Müslüman halkların, İsrail'i protestoları haklı olmakla birlikte, İsrail'in saldırılarını engelleyemiyor. Hamas'a karşı olduğu iddia edilenler ise, 7 Ekim saldırısının karşılığında, İsrail'in daha büyük saldırılarla karşılık vermesi olsa gerek. Çünkü İsrail, Hamas'ın 7 Ekim'deki operasyonlarına çok daha fazla karşılık verdi, veriyor. Tabii ki taraflar arasında orantısız güç de bulunuyor.

7 Ekim'den itibaren Ortadoğu yine karıştı. Ama İsrail'le daha önce "İbrahim Anlaşması" yani "normalleşme" anlaşmaları imzalayan Mısır, Ürdün, BAE (Birleşik Arap Emirlikleri), Bahreyn ve Tel-Aviv'le ilişkilerini geliştiren Suudi Arabistan'dan eskiden olduğu gibi beklenen sert ifadeler gelmedi. Dolayısıyla bazı devletlerin, Filistin meselesine yaklaşımları artık 1960'lar, 1970'ler ve 1980'lerdeki gibi değil. Ama bu devletlerin toplumlarının, yöneticilerinden farklı düşünceleri mümkündür. Yani devlet söylemi ve toplumların hassasiyetleri farklılık arz edebilir.

3- Peki, konu açılır açılmaz El-Fetih, Hamas gibi isimler duyuyoruz ve her iki yapı da bir türlü ortak hareket edemiyor. Filistin'deki bu çift başlılığın sebebi ne?

Filistin-İsrail çatışması her gün haber kanallarında gündem oluyor. Ancak ülke içindeki siyaset başlıca iki ana aktör tarafından gerçekleştiriliyor. Bunlardan birincisi Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ) ve ikincisi de FKÖ'nün dışındakiler. Yani bunların en başında Hamas geliyor.

Şimdi Filistin'in devlet veya siyaset yapılanması muhtelif örgütler, gruplar, figürler vd. tarafından şekilleniyor. Yani bütüncül bir devlet ya da siyaset anlayışından bahsetmek zor. Her unsurun, yönetimde kendi fikrinde ısrarcı olması Filistin'in içindeki çıkmazlardan belki de en önemlisi.

Filistin'de bu örgütler kimlerdir, düşünceleri nedir, silahlı mı – silahsız mı, hedefleri nelerdir, ülke içinden veya dışından nasıl – hangi ülkeler tarafından destekleniyorlar? Mikro ölçekte bunların farklılık ve benzerliklerinin bilinmesi Filistin'i daha iyi anlamamızı sağlayacaktır. Aynı durum İsrail için de geçerlidir.

Filistin'de başlıca örgütler, gruplar, cepheler, birlikler, bloklar şunlardır:

FKÖ çatısı altında birleşen siyasi yapılar şöyle sıralanıyor:

1- El Fetih, 2- El Fetih-Demokratik Reform Bloğu, 3- Filistin Halk Kurtuluş Cephesi, 4- Filistin Demokratik Kurtuluş Cephesi, 5- Filistin Demokratik Birliği, 6- Filistin Halk Kurtuluş Cephesi Genel Komutanlığı, 7- Filistin Halkçı Parti, 8-Filistin Kurtuluş Cephesi, 9- Filistin Halkı Mücadele Cephesi, 10- Arap Filistin Cephesi, 11- Arap Kurtuluş Cephesi, 12- Halkın Kurtuluş Savaşının Yıldırım Öncüleri vd.

FKÖ dışındaki siyasi yapılar ise:

1- Hamas, 2- Filistin İslami Cihad Örgütü, 3- Halk Direniş Komiteleri, 4- Filistin Ulusal İnsiyatifi, 5- Hizb'ut Tahrir, 6- Sabirin Hareketi (HaS), 7- Üçüncü Yol, 8- Bağımsızlar.

Silahlı gruplar:

Filistin'de yukarıda sayılan siyasi unsurların dışında, siyaseti etkileyebilen silahlı gruplar da mevcuttur. Bu silahlı gruplar ise şu şekilde sıralanmaktadır: 1- Hamas'ın askeri kanadı İzzettin El Kassam Tugayları, 2- İslami Cihad Örgütü'nün silahlı kanadı El Kudüs Tugayları, 3- El Fetih ile ilişkilendirilen El Aksa Şehitleri Tugayı, 4- Halk Direniş Komiteleri'nin silahlı kanadı El Nasır Salah El Din Tugayları, 5- Filistin Halk Kurtuluş Cephesi'nin silahlı kanadı, Abu Ali Mustafa Tugayları, 6- Filistin Demokratik Kurtuluş Cephesi'nin silahlı grubu, Ulusal Direniş Tugayları, 7- Selefi Cihadçılar: Gazze'de etkili olanlar Jund Ensar Allah, Ceyş El İslam, Ceyş El Umma ve El

Tevhid vel'Cihad şeklinde sıralanıyor. Bu grupların Sina yarımadasındaki Mısır kökenli Selefi Cihadçı örgütlerle ilişkide olduğu ileri sürülüyor. 8- Diğer bir Selefi-Cihadçı örgüt ise, 2006'da Lübnan'ın Filistinli mülteci kampı Nahr El Bared'de kurulan Fetih El İslam'dır.

Siyasi partiler ile silahlı gruplar Filistin politikasını belirleyen unsurlar. Filistin'de daha önce gerçekleştirilen seçimlerde bu unsurların etkisinin olduğu şüphesiz.

“*Batı, seçimleri kazanan Hamas'ı tanımayarak, Hamas'ın radikalleşmesine sebep oldu*”

Ülkede ilk seçimler 1996'da yapılmış, Yaser Arafat devlet başkanı seçilirken, El Fetih de Parlamento'da çoğunluğu sağlamıştı. Yerel seçimler 2004 ve 2005 yıllarında 4 aşamalı olarak yapılmıştı. 2005 yılında ikinci başkanlık seçimleri yapılmış ve Mahmut Abbas devlet başkanı seçilmişti. 2006'da gerçekleştirilen Parlamento seçimlerinde Hamas'ın Değişim ve Reform Blok'u 74 sandalye kazanarak, seçimlerin galibi olmuştu. Ancak Hamas, Batılı aktörlerin terör listelerinde yer alıyor. Her ne kadar Hamas seçimleri kazanmış olsa da, Batılı aktörler seçim sonucunu tanımadıklarını açıkladılar. Böylece Batı hem seçimleri/demokrasiyi araçsallaştırdığını gösterdi hem de Filistin'de Hamas'ı dışladı. Böylece Batı, bir anlamda Hamas'ı daha radikal çizgiye yönlendirdi. Hamas'ın, beklenmeyen veya İsrail istihbaratının haberdar olmadığı iddia edilen Aksa Tufanı'nı gerçekleştirmesi geçmiş yılların biriktirdiği sorunların sonucudur denilebilir.

Filistin'de yaşanan siyasî ve seçim süreçleri Hamas ve El Fetih arasındaki tartışmaları derinleşmiştir. Bu durum kendisini Gazze'de Hamas'ın, El Fetih'in de ülkenin diğer bölgelerinde etkili olmasıyla göstermektedir. Soğuk Savaş döneminde Yaser Arafat'ın El Fetih grubunun ve beraberindekilerin Sovyet Rusya tarafından desteklendiği hep söylenir. Buna karşılık 1987'de kurulan Hamas'ın (İslamî Direniş Hareketi) Müslüman Kardeşler'le yakın ilişkisi biliniyor. Ancak son dönemlerde Hamas'ın Filistin meselesinde Lübnan'da konuşlu ve İran destekli Hizbullah örgütüyle ilişkisinden bahsediliyor. Dolayısıyla Hamas ve El Fetih arasında ilişkili oldukları unsurlar ile eylem-söylem farklılığı da mevcut.

Bir de Hamas ve El Fetih'in politikalarının belirlenmesinde, kendi iç dinamiklerindeki tartışmalar ve her iki unsura bölgesel aktörlerin verdikleri destekte etkili olmaktadır.

Ülkede Hamas ve El Fetih arasında birçok alanda siyasi rekabet devam etmektedir. Buna bir de İsrail'in Filistin'i sömürgeleştirme, yoksullaştırma ve tecrit etme politikaları eklendiğinde Filistinliler üzerindeki hayat şartları çok daha ağırlaşmaktadır.

Bununla ilgili olarak İsrail'in bölgede Yahudi nüfus çoğunluğunu oluşturmak, Filistinlilerin sayısını azaltmak, Doğu Kudüs'ü izole etmek ve Batı Şeria'yı ikiye bölmek girişimleri de unutulmamalıdır.

4- Hamas'ın başlattığı operasyon sonrasında gözler direkt olarak İran'a çevrildi. Geniş bir çevre tarafından Hamas'ın arkasındaki güç olarak görülüyor. İran-Hamas ilişkilerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Hamas 1987'de Filistin davasını daha iyi temsil edebileceği iddiasıyla kuruldu. Aslında Hamas'ın kurulması FKÖ'ye de tepki mahiyetindeydi. Çünkü FKÖ ağırlıkta sol-seküler-milliyetçi çizgide. Ancak Hamas İslamcı anlayışta olup, dini ve toplumsal faaliyetlere öncelik veriyor. Yine Hamas'ın kurucu kadroları ve özellikle Şeyh Ahmet Yasin, Mısır'daki Müslüman Kardeşler'in düşünce yapısını Filistin'e taşıdılar. Hamas'ın silahlı kanadı İzzettin Kassam Tugayları'nın kuruluşu ise 1991'dir. Fakat Hamas'a bağlı grupların 1989'dan itibaren ateşli silah kullanmaya başladığı görülüyor.

“Müslüman Kardeşler çizgisindeki Hamas'ı Tahran ile bir araya getiren motivasyon: İsrail düşmanlığı”

Müslüman Kardeşler çizgisindeki Hamas, İslam'ın Sünni ekolündendir. Şii ekoldeki İran'la yaklaşması ise, Tahran'ın da İsrail'i düşman ve tehdit kabul etmesidir. İran'ın Ortadoğu'da Irak, Suriye, Lübnan, Bahreyn, Yemen başta olmak üzere Şiiler üzerindeki nüfuzu herkesin malûmu. İran bu nüfuzunu siyasi, dinî ve silahlı Şii gruplarla sürdürüyor. Bunlardan biri de Lübnan'daki Hizbullah. Aynı zamanda İran'ın Suriye, Gazze, Batı Şeria gibi yerlerdeki unsurlarıyla İsrail'e karşı genelde teyakkuzda olduğu biliniyor. Hamas'ın kuruluşundan sonra kendisini bölgede kabul ettirmesiyle, Hizbullah üzerinden İran'la temaslarda bulunduğu kuvvetle muhtemeldir.

İsrail'le “İbrahim Anlaşmaları” imzalayarak “normalleşen” BAE, Bahreyn, Mısır, Ürdün, fiili olarak Suudi Arabistan vs. devletler, bölgede Filistin-İsrail barışının sağlanmadan gerçek manada “normalleşme”lerinin pek mümkün olmadığını anladılar. İsmi zikredilen Arap ülkelerinin İsrail'le normalleşmeleri, İran'a Filistin meselesine daha fazla sahiplenme ve Hamas'la ilişkilerini güçlendirme fırsatı vermiş olması da muhtemeldir.

İşte bu normalleşmelerin getirdiği konjunktür, Hamas-İran ilişkilerini daha çok öne çıkaran iddiaları gündeme getiriyor.

Yorumlar, Netanyahu'nun iç siyasette girdiği çıkmazı aşmak için savaşı gündem değiştirme unsuru olarak kullandığı yönünde...

5- İsrail, işgalini haklı göstermek için Hamas saldırılarına göz yummuş olabilir mi?

Bu hususta farklı söylemler mevcut. 6 Ekim günü İsrail'e kara, deniz ve paramotor araçlarla havadan yapılan saldırı “Tel-Aviv'in beklemediği bir gelişme” şeklinde değerlendiriliyor. Çünkü İsrail istihbarat kurumu Mossad'ın bilgi yanlışlığı veya eksikliği içinde olduğuna dair şüpheler ileri sürülüyor.

Ancak şunu unutmamak gerekiyor: Binyamin Netanyahu hükümetinin 5 Ocak 2023'te hazırladığı “Makullük Doktrini Yasası”nın değiştirilmesi teklifi, toplumsal kesimlerin tepkisiyle karşılaşmıştı. İsrail meydan ve caddeleri 2023 yılı başından beri siyasal ve toplumsal grupların hükümet karşıtı gösterilere sahne oluyor.

Ayrıca Netanyahu'nun yolsuzluktan yargılanmasına rağmen, siyasi istikrarsızlığın verdiği fırsatla tekrar Başbakanlığa gelmesi de İsrail toplumunun siyasete güveninin azalmasına sebep oldu. Bir de İsrail'deki siyasi ve toplumsal gruplar arasındaki heterojenlik derinleşme devam ediyor. Seçim sonuçları ve kurulan koalisyon hükümetleri de buna işaret.

Başka bir ifadeyle Netanyahu'nun, Hamas saldırıları sonucunda toplumsal grupların düzenlediği protestolardan kurtulduğu ve gündemin köklü bir şekilde değişmesinden istifade ettiği yorumlanıyor. Yani İsrail'in, Hamas'ın saldırılarına göz yumduğunu iddia edenler, İsrail'in siyasi, ekonomik ve sosyal karışıklığı üzerinden meseleye yaklaşıyorlar.

6-Uluslararası hukuku açıkça çiğneyen İsrail'e karşı sizce dünya sessiz mi?

Aslında dünya sessiz değil. Batılı ülkeler de dahil olmak üzere, dünyanın pek çok yerinde İsrail karşıtı protestolar yapılıyor. Hatta ABD'de Filistin yanlısı protestolara Yahudiler bile katılıyor. Bu Yahudiler “Yahudiliğe evet, Siyonizme hayır” sloganını kullanıyorlar. Yani burada Yahudilik ile Siyonizm arasında ayrıma dikkat çekiyorlar.

İngiltere'de ise, İşçi Partisi lideri Keir Starmer'in, Gazze'de acil ateşkes çağrılarını ısrarla reddetmesi üzerine, İşçi Partili 20'den fazla belediye meclis üyesi partilerinden istifa ettiler. Aynı partinin belediye meclis üyelerinden 150 kişi 25 Ekim'de liderlerine Gazze'de acil ateşkes çağrısında bulunması için talepte bulunmuşlardı. Müslüman ülkelerde de protestolar ve Gazze'ye yardımlar için girişimlerde bulunuluyor.

“Sorun toplumda değil, toplumun hissiyatına uygun hareket etmeyen yönetimlerde”

Ancak tüm bunlar muhtelif ülkelerdeki sağduyulu toplumsal kesimlerin hassasiyetiyle gerçekleştiriliyor. Ama devletlerin yönetimlerini, kendi toplumlarından farklı hareket ettiğini görüyoruz. Sorun da buradan kaynaklanıyor. Bunun en önemli delili, BM Güvenlik Konseyi'ndeki oylamalarda yaşandı. Güvenlik Konseyi'nden net bir karar alınamayınca, BM Genel Kurulu'nun aldığı kararlar maalesef etkisiz oluyor. Elbette İsrail de bu belirsizlikten yararlanıyor.

Dünya genelinde barış taraftarı toplumsal kesimlerin, kendi ülkelerinin yönetimlerine veya hükümetlerine çatışmaların durdurulması için daha fazla baskı yapmaları gerekiyor.

7- Müslüman ülkeler arasında birlik ve beraberliğin sağlanamaması, maalesef Müslüman toplumlara kan ve gözyaşı olarak geri dönüyor. Bölgeye bu bilinci kazandırabilmek, birlik ve beraberliği tesis etmek için Türkiye'ye ne gibi sorumluluklar düşüyor?

Aslında Müslüman ülkelerin toplumları arasında dinî kimlik merkezli bir duygusal birlik beraberlik var. Toplumsal düzeydeki bu birlik ve beraberliği, uluslararası düzeye yükseltebilmek gerekiyor. Fakat uluslararası sistemin aktörleri olan devletler, uluslararası ilişkilerde sahip oldukları siyasi, ekonomik, toplumsal, askerî güç oranında hareket edebiliyorlar. Mısır liderliğindeki 1948, 1956, 1967, 1973 yıllarındaki Arap-İsrail Savaşları bunun kanıtıdır.

Şimdi Filistin-İsrail çatışmasını değerlendirirken, tek başına İsrail tüm Yahudileri temsil etmiyor. Ülkemizde en çok bilinen Yahudi gruplar Sefarad ve Aşkenaz'dır. İsrail de bile askerliğe karşı olan ve Filistinlerle savaş istemeyen Yahudi gruplar var. Hatta Samirî Yahudileri diğer tüm grupları reddediyor. Asıl Yahudiliği kendilerinin temsil ettiklerini iddia ediyorlar. Bugün İsrail'de Afrika kökenli Museviler ayrımcılığa maruz kalıyorlar. Dolayısıyla Yahudi/İsrail toplumu dinî anlayış ve etnik ayrılık içerisinde. İsrail'deki çok partili hükümetlerin istikrarsızlığı, farklı Yahudi grupların varlığı bu heterojenliğin sebebidir.

Sorunun çözümünde Yahudiler arasındaki ayrılık ve farklılıklar dikkate alınmalıdır. Yani bütüncül bir Yahudilikten ve İsrail'de bütüncül bir siyasetten bahsetmek mümkün değil. Dolayısıyla meseleyi ele alırken sahadaki siyasi, ideolojik, etnik, dinî, sosyo-ekonomik grupların mikro ölçekte incelenmesi gerekiyor. Böylece sahada kim kimdir? sorusuna cevap bularak bu gruplara yaklaşımların nasıl olması gerektiği belirlenecektir. Bu da soruna yaklaşımı kolaylaştıracaktır.

Bir de Filistin-İsrail sorunu değerlendirilirken bölgesel ve uluslararası konjonktürün geçmişi ve bugünü dikkate alınmadan, hep dinî kimlik ve duygusallık üzerinden hareket ediliyor. Tabii ki, haksızlığa uğrayanın hakkını savunmak, masumları ve sivilleri savunmak doğrudur. Ama duygusallık üzerinden mücadele yönteminin Filistinlileri ve İslam dünyasını beklenen sonuca ulaştırmadığı artık görülmeli. Çünkü sorunun çözümsüzlüğü her iki tarafın lider kadrolarının iktidarlarını sürdürmesine yol açıyor. Ne yazık ki, savaşta daha çok masum siviller ölüyor.

“İslam âleminin birlikteliği açısından Türkiye, büyük bir sorumluluk taşıyor”

Türkiye'ye Müslümanların birliğinin tesis edilmesinde çok büyük görevler düşüyor. Bediüzzaman Said Nursi'nin ifadesiyle Türkiye “âlem-i İslam'ın asırlardır bayraktarlığını yapmış bir millet”in mukim olduğu topraklardır. Türkiye'nin hem Selçuklu hem Osmanlı geçmişi hem de Hilafet merkezi olması, Türkiye'nin Müslümanların birliğinin sağlanması hususunda gerekli özelliklere sahip olduğunu gösteriyor. Yine Said Nursi'nin “Bu zamanın en büyük farz vazifesi, ittihad-ı İslâm'dır” beyanı, bu birlikteliğin farz derecesinde şart olduğunu bildiriyor. Ancak tüm Müslüman devletler veya toplumların bunu içselleştirmesi, özümsemesi, farkına varması aynı veya eşit derecede olmuyor. Elbette bu, aynı zamanda sosyal bir değişimdir. Sosyal değişimlerin gerçekleşmesi için birkaç kuşak zamana ihtiyaç var. İnşallah bu ihtiyacın bir an önce farkına varılması en büyük temennimizdir.

Türkiye'nin Güvenlik Konseyi üyeleri nezdindeki diplomatik çabalarıyla, Güvenlik Konseyinden net ateşkes ve barış sürecinin başlatılması kararının alınmasını sağlaması bu açıdan önem arz ediyor.

8- Gündemle ilgili kıymetli fikirlerinizi biz ve okuyucularımızla paylaştığınız için teşekkür

Ben de Filistin-İsrail meselesi hakkında röportaj imkânını sağlayan size ve Fidanlık yayın ekibine teşekkür ederim. Çalışmalarınızda muvaffakiyetler diliyorum.

Röportaj

Mehmet Can Dağ